

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

**Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv trgovine ljudima
za period 2019-2024, za 2019. godinu**

Podgorica, mart 2020. godine

UVODNE NAPOMENE

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj februara 2019. godine usvojila novu Strategiju za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024. godine, sa pratećim Akcionim planom za 2019. godinu. Strategijom za borbu protiv trgovine ljudima definisani su ciljevi, načela i pravci u borbi protiv trgovine ljudima i određene mjere za unaprijeđenje efikasnosti uspostavljenog sistema za borbu protiv trgovine ljudima/djecom u javnom, privatnom i civilnom sektoru. Strategija težište stavlja na četiri ključne strateške oblasti:

1. Prevencija trgovine ljudima;
2. Zaštita žrtava trgovine ljudima;
3. Odgovor krivičnog pravosuđa/ krivično gonjenje i
4. Partnerstvo, koordinacija i međunarodna saradnja.

Realizacijom opšteg cilja Strategije za borbu protiv trgovine ljudima:

- do 2024. godine, država će unaprijediti efikasnost i funkcionalnost sistema radi prevencije, identifikacije, zaštite, pomoći i praćenja žrtava trgovine ljudima sa posebnim fokusom na djecu,
- do 2024. godine, država će unaprijediti efikasnost istraga, krivičnog gonjenja i adekvatnog kažnjavanja u skladu sa krivičnim zakonodavstvom Crne Gore.

Radi obezbjeđivanja što kvalitetnijeg sprovođenja Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2019-2024. godine, ministar unutrašnjih poslova je formirao Koordinaciono tijelo za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima, kojim rukovodi načelnik Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima. U sastav Koordinacionog tijela ulaze predstavnici resornih ministarstava, predstavnici Vrhovnog državnog tužilaštva, Vrhovnog suda, Institucije zaštitnika ljudskih prava i sloboda, Uprave za inspekcijske poslove, predstavnik civilnog društva, kao i međunarodnih organizacija IOM, OEBS, UNICEF, Delegacije Evropske unije i Ambasade SAD-a u Crnoj Gori, u svojstvu posmatrača.

UVODNI REZIME

Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024, za 2019. godinu izrađen je na osnovu pojedinačnih izvještaja institucija, koji su nosioci aktivnosti. Na sastanku Koordinacionog tijela održanom 27. februara 2020. godine razmatran je i usvojen Prijedlog Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024, za 2019. godinu.

Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2019. godinu planirana je realizacija 55 aktivnosti. Od ukupnog broja planiranih aktivnosti 49 (89%) je realizovano, 5 (9%) je djelimično realizovano, dok je jedna (2%) aktivnost ostala nerealizovana. Riječ je o aktivnosti koja se odnosi na potpisivanje Sporazuma o međusobnoj saradnji sa Zavodom za zapošljavanje, za čiju realizaciju su odgovorna tijela bili Zavod za zapošljavanje Crne Gore i Ministarstvo unutrašnjih poslova. Imajući u vidu da je sistem zaštite žrtava trgovine ljudima prešao u nadležnost Ministarstva rada i socijalnog staranja, ovo više nije u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova. Djelimičan status realizacije pojedinih aktivnosti proizilazio je iz razloga povećanog obima posla, nedostatka ljudskih resursa ili pak neblagovremene razmjene informacija.

Grafikon broj 1: Procentualni prikaz realizacije aktivnosti

U okviru strateške oblasti *Prevenција trgovine ljudima* realizovan je značajan broj obuka u cilju jačanja stručnih kapaciteta predstavnika nadležnih državnih organa za proaktivnu identifikaciju, upućivanje, zaštitu i reintegraciju potencijalnih i žrtava trgovine ljudima, kao i

kvalitetno procesuiranje izvršilaca krivičnog djela trgovina ljudima. Izvještajni period su obilježile koordinirane aktivnosti državnih institucija, međunarodnih i nevladinih organizacija u sprovođenju preventivnih aktivnosti na podizanju nivoa svijesti cjelokupne javnosti u odnosu na sve oblike fenomena trgovine ljudima/djecom, naročito ranjivih kategorija.

Realizacijom aktivnosti planiranih u okviru strateške oblasti *Zaštita žrtava trgovine* unapređen je sistem identifikacije žrtava trgovine ljudima. Vlada Crne Gore je nastavila sa finansiranjem usluge smještaja žrtava trgovine ljudima u skloništu/prihvatilištu. Ojačane su stručne kompetencije zaposlenih u službama za podršku oštećenih koje su formirane pri sudovima i tužilaštvima. U cilju unapređenja zaštite djece tokom krivičnog postupka izvršena je identifikacija pravosudnih organa kojima su potrebne „child friendly rooms”.

U strateškoj oblasti *Odgovor krivičnog pravosuđa / krivično gonjenje* tokom 2019. godine realizovane su aktivnosti u cilju obezbjeđivanja proaktivnijeg pristupa djelovanja policije i tužilaštva u suzbijanju svih oblika trgovine ljudima i jačanja međunarodne saradnje na ovom planu.

U okviru strateške oblasti *Partnerstvo, koordinacija i međunarodna saradnja* u izvještajnom periodu sprovodile su se aktivnosti usmjerene na jačanje saradnje i koordinaciju relevantnih institucija i organizacija koje djeluju na polju borbe protiv trgovine ljudima. Fokus je stavljen i na aktivnosti koje za cilj imaju jačanje strateških partnerstava sa organizacijama civilnog i privatnog sektora, kao i na unapređenje saradnje na regionalnom i međunarodnom nivou.

Izazovi uočeni tokom realizacije Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2019. godinu odnosili su se na uspostavljanje “novog” sistema zaštite žrtava trgovine ljudima u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, a isti su se ogledali u zatvaranju državnog skloništa i uvođenju pružanja usluge smještaja u skloništima-prihvatilištima samo kod licenciranih pružalaca ovih usluga. Pored toga, postojao je i izazov formalne identifikacije žrtava trgovine ljudima koji je prevaziđen formiranjem Tima za identifikaciju.

Iznos projektovanih sredstava za realizaciju aktivnosti planiranih Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2019. godinu iznosio je 217 000 eura, od kojeg iznosa je iz budžeta Crne Gore bilo planirano izdvajanje od 192 000 eura, 21 000 eura iz donacija i 4000 eura iz sredstava Evropske unije. Ukupan iznos realizovanih sredstava je 408 151 eura, od čega je 228 321 eura iz budžeta, a 175 830 iz donacija i 4 000 eura iz sredstava Evropske unije.

KLJUČNA POSTIGNUĆA

U okviru operativnog cilja 1: **Unaprijediti preventivne aktivnosti i učešće svih aktera na državnom nivou u njihovom sprovođenju** kroz anketiranje sprovedena su istraživanja o stepenu znanja djece školskog uzrasta o fenomenu trgovine, kao i šire javnosti, na koji način su utvrđene početne vrijednosti indikatora učinka.

Realizovan je značajan broj obuka za predstavnike nadležnih državnih organa u odnosu na proaktivnu identifikaciju, upućivanje, zaštitu i reintegraciju potencijalnih i žrtava trgovine ljudima, kao i kvalitetno procesuiranje izvršilaca krivičnog djela trgovina ljudima.

Predstavnici MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima su učestvovali u realizaciji 26 obuka koje je pohađalo 399 predstavnika organa za sprovođenje zakona.

Kako bi se pojačala otpornost posebno ranjive kategorije stanovništva u odnosu na trgovinu ljudima u organizaciji Ministarstva za ljudska i manjinska prava realizovane su edukacije i kampanje po naseljima za djecu romske i egipćanske populacije i njihove roditelje, kao i NVO aktiviste/kinje, službenike/ce državne uprave o zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad djecom i maloljetničkim prisilnim brakovima među romskom populacijom u 12 crnogorskih opština. Pored toga, Ministarstvo unutrašnjih poslova je izradilo i distribuiralo višejezični materijal o pravima i dostupnim uslugama i službama za pomoć za žrtve trgovine ljudima. Isti je preveden na engleski i arapski jezik i distribuiran strancima koji traže međunarodnu zaštitu. Istovremeno u organizaciji Institucije zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore organizovane su brojne tematske radionice i fokus grupe sa djecom osnovno-školskog i srednje-školskog uzrasta, kao i djece smještene u institucijama sistema o rizicima od dječije pornografije i drugih vidova seksualne eksploatacije, kao i od zlostavljanja djece putem informacionih i komunikacionih tehnologija.

Izvještajni period su obilježile i kampanje fokusirane na smanjenje potražnje za uslugama žrtava i promovisanje SOS telefona za žrtve trgovine ljudima (116666), na kojem je tokom 2019. godine zabilježeno ukupno 379 poziva, od kojih je 134 bilo edukativno-informativnog karaktera, 7 poziva potencijalnih žrtava, 130 prekinutih i 108 poziva za druge oblike nasilja.

Pored brojnih realizovanih preventivnih aktivnosti, istraživanja su pokazala da šira javnost nije u dovoljnoj mjeri upoznata sa fenomenom trgovine ljudima. Uočen je blagi pad ukupnih poziva ka SOS liniji za žrtve trgovine ljudima (116666) na godišnjem nivou u odnosu na prosječan broj tokom perioda sprovođenja prethodnog strateškog dokumenta (402).

Gledano u odnosu na operativni cilj 2: **Unaprijediti identifikaciju žrtava trgovine ljudima i kvalitet zaštite i pomoći prilikom njihove društvene reintegracije** ističu se aktivnosti usmjerene na unapređenje sistema identifikacije žrtava trgovine ljudima.

Ministar unutrašnjih poslova formirao je Tim za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima. MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je po osnivanju Tima organizovalo inicijalnu obuku za njegove članove o primjeni Standardnih operativnih procedura za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima. Uočena je potreba nastavka jačanja stručnih kompetencija članova Tima za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima, kao i uključivanje predstavnika NVO u rad pomenutog Tima.

Uprava policije je tokom 2019. godine sprovela više kontrola (realizovano 419 akcija) u cilju otkrivanja seksualne i radne eksploatacije. Kontrole su podrazumijevale rad na terenu i djelovanje službenika Uprave policije prema interesantnim objektima, licima i lokalitetima. Kao rezultat ovih kontrola i rada Uprave policije formirano je ukupno sedam (7) predmeta. Odsjek za suzbijanje trgovine ljudima, krijumčarenja i ilegalnih migracija pri Upravi policije je kadrovski osnažen, od ukupno osam (8) sistematizovanih radnih mjesta popunjeno je sedam (7).

Uprava za inspekcijske poslove - Inspekcija rada je tokom 2019. godine sprovodila inspekcijski nadzor u oblasti rada na suzbijanju nelegalnog rada i trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije. Izvršeno je ukupno 11 430 inspekcijskih nadzora, utvrđeno 6.548

nepravilnosti, donijeto 2.396 ukazivanja i 151 rješenje za otklanjanje nepravilnosti, izrečeno 3.709 novčanih kazni prekršajnim nalogom na licu mjesta u ukupnom iznosu od 1 654 830,00 € i podnešena 4 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Efekti rada ove inspekcije evidentni su iz podatka da je 603 lica (206 stranaca i 397 crnogorskih državljana) zatečenih u radu „na crno“, nakon preduzetih mjera od strane Inspekcije rada, regulisalo radno-pravni status u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o strancima. Inspektori rada nijesu identifikovali ni jednu žrtvu eventualne trgovine ljudima kroz radnu eksploataciju. Realizovane su ukupno 342 zajedničke kontrole policije i inspeksijskih službi koje su u periodu ljetnje turističke sezone bile intezivirane, tokom kojih nijesu identifikovali ni jednu žrtvu trgovine ljudima.

Vlada Crne Gore je nastavila sa finansiranjem usluge smještaja žrtava trgovine ljudima u skloništu/prihvatištu. Tokom izvještajnog perioda za dvije (2) žrtve trgovine ljudima je obezbijeđena usluga smještaja u skloništu-prihvatištu.

U okviru regionalnog projekta Terre des Hommes „Unapređenje pružanja usluga i podizanja nivoa svijesti u sprečavanju trgovine ljudima u zemljama Balkana: Albaniji, Makedoniji, Crnoj Gori i Kosovu“ urađeni su održivi modeli poboljšanja programa reintegracije žrtava trgovine ljudima.

Ojačane su stručne kompetencije zaposlenih u službama za podršku oštećenim koje su formirane pri sudovima i tužilaštvima. U cilju unapređenja zaštite djece tokom krivičnog postupka izvršeno je mapiranje pravosudnih organa kojima su potrebne „child friendly rooms“.

U okviru operativnog cilja 3: **Oснаžiti kapacitete organa za krivično gonjenje trgovine ljudima**, radi efikasnijeg vođenja krivičnih i finansijskih istraga, kako bi se obezbijedio proaktivniji pristup djelovanja, Uprava policije je tokom izvještajnog perioda izvršila šest akcija koje su bile usmjerene na konkretne kontrole objekata interesantnih sa aspekta seksualne eksploatacije. Shodno ovim kontrolama pokrenuti su predmeti u izviđajnoj fazi. U istom periodu u cilju suzbijanja prosjačenja Uprava policije je realizovala akciju »Prosjak« - 66 i CB Podgorica svakodnevno realizuje operativnu akciju »Prosjak« u saradnji sa službenicima kriminalističke policije,

- Broj kontrolisanih lica – 213,
- Prilikom kontrole zatečeno 94 lica u prosjačenju, i to 44 odraslih osoba, 35 maloljetnika i 15 djece,
- Podnešena 53 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (36 iz člana 37. Zakona o zaštiti nasilja u porodici i 17 po članu 30 Zakona o JRM) i donešena 3 rješenja o otkazu boravka i zabrani ulaska u Crnu Goru u skladu sa Zakonom o strancima, upozorena 32 lica, od čega 10 lica predato Centru za socijalni rad, na dalju nadležnost,
- Nije bilo podnesnih krivičnih prijava.

U izvještajnom periodu sprovedene su aktivnosti u jednoj međunarodnoj istrazi na principu vođenja paralelnih istraga.

Vrhovni sud je izradio analizu sudske prakse u predmetima za krivično djelo trgovina ljudima, koja sadrži i preporuke koje će ponuditi rješenja koja teže unaprjeđenju stanja u ovoj oblasti.

Konačno kroz realizaciju operativnog cilja 4: **Ojačati koordinaciju i partnerstvo između brojnih različitih aktera u ovoj oblasti, iz svih sektora društva na nacionalnom i međunarodnom nivou i promovisati umrežavanje** Ministarstvo unutrašnjih poslova je formiralo Koordinaciono tijelo za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2019-2024. godine, koje je tokom 2019. godine održalo 4 sastanka.

Ministarstvo unutrašnjih poslova-Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima koordiniralo je postupkom revidiranja teksta Sporazuma o međusobnoj saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima. Nakon održanog sastanka sa delegiranim predstavnicima institucija, javnih ustanova i nevladinih organizacija i elektronske komunikacije koja je pratila usaglašavanje teksta Sporazuma o saradnji, izrađen je Predlog revidiranog Sporazuma koji je upućen starješinama organa potpisnika na saglasnost.

MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je tokom izvještajnog perioda u koordinaciji i saradnji sa ostalim institucijama i organizacijama sprovedo aktivnosti koje su imale za cilj informisanje šire javnosti o svim aspektima fenomena trgovina ljudima.

U cilju realizacije finansiranja projekata/programa NVO u čijem fokusu je borba protiv trgovine ljudima, u skladu sa Odlukom o utvrđivanju prioriteta oblasti od javnog interesa i visine sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija za podršku realizacije projekata nevladinih organizacija Ministarstvo unutrašnjih poslova je opredijelilo 79 280 eura od kog iznosa je nevladinim organizacijama uplaćeno ukupno 52 670 eura za finansiranje ukupno 12 projekata, dok je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava podržalo dva projekta koji se odnose na borbu protiv trgovine ljudima u ukupnom iznosu od 32 241 eura.

Tokom izvještajnog perioda za predstavnike privatnog sektora u turizmu Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u saradnji sa MUP/Odjeljenjem za borbu protiv trgovine ljudima realizovalo obuke o primjeni principa Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu.

Ministarstvo unutrašnjih poslova/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je participiralo u relizaciji dva regionalna projekta usmjerena na suzbijanje trgovine ljudima:

- „Unapređenje pružanja usluga i podizanja nivoa svijesti u sprečavanju trgovine ljudima u zemljama Balkana: Albaniji, Makedoniji, Crnoj Gori i Kosovu“ (Terre des Hommes) i
- „Sprečavanje i suzbijanje trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu“ (MARRI i GIZ).

Pored navedenog, Predstavnici MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima učestvovali su u radu značajnijih međunarodnih skupova sa ciljem predstavljanja državne politike borbe protiv trgovine ljudima, razmjene iskustava i primjera dobre prakse u borbi protiv ovog fenomena.

I Strateška oblast 1. Prevencija trgovine ljudima

Operativni cilj 1: Unaprijediti preventivne aktivnosti i učešće svih aktera na državnom nivou u njihovom sprovođenju

Indikator učinka	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost na sredini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljana vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
Povećano znanje šire javnosti o trgovini ljudima za 10% do 2024. godine	Do sada nije vršeno istraživanje o stepenu znanja šire javnosti o fenomenu trgovine ljudima	Povećano znanje šire javnosti o trgovini ljudima za 5% do kraja 2021. godine	Povećano znanje šire javnosti o trgovini ljudima za 10% do 2024. godine
Povećan broj poziva prema nacionalnoj SOS liniji za žrtve trgovine ljudima za 10% do 2024. godine	U periodu 2012 – 2018. godine bilo je ukupno 2815 poziva prema SOS liniji za žrtve trgovine ljudima	Povećan broj poziva prema nacionalnoj SOS liniji za žrtve trgovine ljudima za 5% do kraja 2021. godine	Povećan broj poziva prema nacionalnoj SOS liniji za žrtve trgovine ljudima za 10% do 2024. godine
Broj preliminarne identifikacije i upućivanja žrtava trgovine ljudima od strane predstavnika organa koji se ne bave krivičnim gonjenjem povećan za 50 % slučajeva do 2024. godine	U periodu od 2012 – 2018. godine u tri slučaja prijava o postojanju sumnje da se radi o potencijalnoj žrtvi trgovine ljudima nije bila upućena od strane Uprave policije	Broj preliminarne identifikacije i upućivanja žrtava trgovine ljudima od strane predstavnika organa koji se ne bave krivičnim gonjenjem povećan za 25 % slučajeva do kraja 2021. godine	Broj preliminarne identifikacije i upućivanja žrtava trgovine ljudima od strane predstavnika organa koji se ne bave krivičnim gonjenjem povećan za 50 % slučajeva do 2024. godine

Ključna mjera: 1 Unaprijediti preventivne aktivnosti i učešće svih aktera na državnom nivou u njihovom sprovođenju

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implem entacije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođen je aktivnosti/ planirani izvori	Sredstva realizova na/izvori finansira nja	Preporuke za naredni period
-----------	--	---	------------------------	--------------------	---	--	-----------------------------

					finansiranj a		
1.1.1. Akreditovati program i organizovati obuke nastavnika u odnosu na prevenciju trgovine ljudima sa fokusom na fazu vrbovanja, kao i moguće oblike eksploatacije	-akreditovan Program obuke za nastavnike za 2019. godinu; -realizovana po jedna jednodnevna obuka za nastavnike iz sjeverne, centralne i južne regije	Ministarstvo prosvjete- Zavod za školstvo, MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	IV Q	MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je kod Zavoda za školstvo akreditovalo program „Integrisanje principa prevencije u borbi protiv trgovini ljudima u obrazovni sistem Crne Gore“ -Realizovane su 3 jednodnevne obuke za nastavnike iz južne, centralne i sjeverne regije Crne Gore (za 81 nastavnika).	2 000 eura (budžet)	2 000 eura (budžet)	Nastaviti sa realizacijom obuka u odnosu na prevenciju trgovine ljudima sa fokusom na fazu vrbovanja, kao i moguće oblike eksploatacije
1.1.2. Akreditovati Program i organizovati obuke nastavnika na temu “Borba protiv ranih i ugovorenih brakova, trgovine ljudima i prisilnog prosjačenja “ kod Zavoda za školstvo	-akreditovan Program za 2019. godinu; -realizovane dvije dvodnevne obuke za nastavnike iz sjeverne, centralne i južne regije; -realizovane aktivnosti usmjerene na jačanje otpornosti učeničke populacije u odnosu na trgovinu ljudima	Ministarstvo prosvjete- Zavod za školstvo, MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	IV Q	MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je kod Zavoda za školstvo akreditovalo program „Obrazovni sistem u prevenciji trgovine djecom, sklapanja nedozvoljenih brakova i ekonomske eksploatacije djece“ -Realizovane su 3 dvodnevne obuke za nastavnike iz južne, centralne i sjeverne regije Crne Gore (za 81 nastavnika).	2 000 eura (budžet)	2 000 eura (budžet)	Nastaviti sa realizacijom obuka nastavnika na temu “Borba protiv ranih i ugovorenih brakova, trgovine ljudima i prisilnog prosjačenja“
1.1.3. Revidirati program i sprovesti obuke za službenike Sektora kriminalističke policije po liniji rada za borbu protiv trgovine ljudima koji će biti	-revidiran i usvojen program -realizovane 4 obuke	Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije	IV Q Novi rok realizaci je II Q	U izvještajnom periodu realizovane su tri specijalističke obuke za predstavnike Sektora kriminalističke policije a obrađene teme bile su usmjerene na vođenje istraga i identifikaciju žrtava. Obuke su realizovane kroz projekat IOM-a „Jačanje kapaciteta nacionalnih institucija Crne Gore za borbu protiv krijumčarenja i trgovine ljudima“. Obuke su pohađali službenici koji su određeni kao kontakt osobe na nivou CB i	2 000 eura (budžet)	50 000 eura (donacija IOM)	Nastaviti sa obukama službenika Uprave policije po linijama rada za borbu protiv trgovine ljudima

bazirani na analizi konkretnih slučajeva iz prakse			2020.	OB po problematici Trgovine ljudima. Ukupno je obuke pohađalo 19 službenika. Mjera je djelimično realizovana iz razloga što je procijenjeno da je kroz realizaciju tri obuke u okviru projekta IOM-a Jačanje kapaciteta nacionalnih institucija Crne Gore za borbu protiv krijumčarenja i trgovine ljudima , edukovan dovoljan broj službenika Sektora kriminalističke policiji po linij rada za borbu protiv trgovine ljudima.			
1.1.4. Organizovati obuke za predstavnike policije o proaktivnoj identifikaciji slučajeva trgovine ljudima, upućivanju žrtava na službe pomoći	Usaglašen program obuke predstavnika policije sa Policijskom akademijom - za službenike Sektora granične policije 4 obuke; - za službenike Sektora opšte nadležnosti - 4 obuke; za službenike Sektora za obezbjeđenje ličnosti i objekata 4 obuke.	Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije	IV Q Novi rok realizaci je IV Q 2020.	Na Policijskoj akademiji je održana jedna obuka na temu „Transnacionalni organizovani kriminal, Protokol o trgovini ljudskim bićima“, učestvovalo 10 službenika. Aktivnost je djelimično realizovana zbog povećanog obima posla i zbog organizovanja obuka u okviru projekta IOM-a „Jačanje kapaciteta nacionalnih institucija Crne Gore za borbu protiv krijumčarenja i trgovine ljudima“ .	6 000 eura (budžet)	500 eura (budžet)	Nastaviti sa obukama službenika Uprave policije po linijama rada o proaktivnoj identifikaciji slučajeva trgovine ljudima, upućivanju žrtava na službe pomoći
1.1.5. Realizovati praktičnu nastavu za polaznike Policijske akademije na temu trgovine ljudima	- realizovano 20 časova za polaznike	Ministarstvo prosvjete- Policijska akademija	I Q	U okviru redovne nastave za kadete po programu predmeta Kriminalistika i Granična kontrola i stranci, kao i obuka za službenike Uprave policije. Realizovana obuka 19. I 20. decembra 2019. U saradnji sa Ambasadom Francuske realizovana je radionica na temu trgovina ljudima, svodništvo i seksualne eksploatacije,	500 eura (budžet)	500 eura (budžet)	

				posebno na međunarodnom nivou, za potrebe službenika Uprave policije, od 5. do 9. novembra 2019. godine.			
1.1.6. Inovirati i sprovesti Program zajedničke obuke policije, tužilaštva i sudstva koji će se bazirati na radu na konkretnim slučajevima iz prakse	-inoviran program obuke -realizovana jedna napredna obuka	Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	II Q IV Q	Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu je u saradnji i uz finansijsku podršku Ambasade SAD u Podgorici, odnosno INL Programa (Biro Stejt Dipartmenta za borbu protiv međunarodne trgovine drogama i sprovođenje zakona) organizovao jednu trodnevnu obuku u oktobru 2019. godine na temu „Borba protiv trgovine ljudima“, gdje su pored međunarodnih, predavači bili i nacionalni treneri u ovoj oblasti, i jednu dvodnevnu konferenciju u martu 2019. godine koja se odnosila na saradnju i suzbijanju prekograničnog kriminala (Bosna i Hercegovina, Kosovo i Crna Gora). Učesnici na pomenutim obukama su bili sudije, tužioci, sudijski savjetnici, predstavnici MUP-a i Uprave policije. U oblasti međunarodne pravosudne saradnje u krivičnim stvarima Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu u saradnji sa projektom EURoL II (Podrška Evropske unije vladavini prava), organizovao seminar na temu: Transnacionalni organizovani kriminal, Protokol o trgovini ljudima”. Seminaru je prisustvovalo 20 učesnika (4 sudije, 2 sudijska savjetnika, 11 državnih tužilaca, 3 savjetnika u tužilaštvima). Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu u okviru realizacije teorijskog dijela Programa inicijalne obuke za kandidate za državne tužioce sproveo je sljedeće obuke: - 6. mart 2019. godine, u Podgorici održana predavanja u okviru prvog dana obuke na modulu (XI) iz krivičnog prava, čije teme su: »Trgovina ljudima; Krijumčarenje; Posredovanje u vršenju prostitucije». Istom je prisustvovalo šest kandidata/kinja za državnog tužioca;	2 000 eura (budžet)	44600 eura 1200 eura (budžet) 43.400 eura (donacija Ambasada SAD u Podgorici, odnosno INL Program i Projekat EURoL II	

				- 20. mart 2019. godine, u Podgorici, održana predavanja u okviru drugog dana obuke na modulu (XI) iz krivičnog prava, čije teme su: »Trgovina ljudima; Krijumčarenje; Posredovanje u vršenju prostitucije». Istom je prisustvovalo šest kandidata/tkinja za državnog tužioca; - 27. novembar 2019. godine, u Podgorici, održana predavanja u okviru prvog dana obuke na modulu (XI) iz krivičnog prava, čije teme su: »Trgovina ljudima; Krijumčarenje; Posredovanje u vršenju prostitucije». Istom je prisustvovalo sedam kandidata/tkinja za sudije i jedna kandidatkinja za državnog tužioca; - 28. novembar 2019. godine, u Podgorici, održana predavanja u okviru drugog dana obuke na modulu (XI) iz krivičnog prava, čije teme su: »Trgovina ljudima; Krijumčarenje; Posredovanje u vršenju prostitucije». Istom je prisustvovalo sedam kandidata/tkinja za sudije i jedna kandidatkinja za državnog tužioca.			
1.1.7. Razviti i sprovesti Program obuke za sprovođenje finansijskih istraga za službenike policije i tužilaštva	-razvijen program obuke za sprovođenje finansijskih istraga za službenike policije i tužilaštva -sprovedene dvije obuke	Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu; Vrhovno državno tužilaštvo, Uprava policije	II Q IV Q	Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu u saradnji sa projektom EUroL II (Podrška Evropske unije vladavini prava) i Policijskom akademijom uspješno realizovao dva ciklusa od tri petodnevnog modula iz Programa obuke iz oblasti finansijskih istraga i zaplijene imovine koji je bio implementiran u saradnji sa Ekonomsko-finansijskom policijskom školom (EFPS) Finansijske policije Italije (Guardia di Finanza). Program je dio projekta EU za podršku vladavini prava (EUroL II), koji finansira Evropska unija. Osmišljen je da podrži postizanje mjerila za poglavlje 24 pristupnih pregovora sa EU u vezi sa obukom o finansijskim istragama i njihovoj implementaciji paralelno sa krivičnim istragama u slučajevima organizovanog kriminala i korupcije. Obuka za cilj ima dalje jačanje kapaciteta i alata za djelotvorno istraživanje i krivično gonjenje za pranje novca, finansiranje terorizma i oduzimanje imovine, na osnovu iskustava i znanja Guardia di Finanza u skladu sa prioritetima	5000 eura (1000- budžet 4000- sredstva iz EU fondova I Ambasade SAD-a	<u>50880 eura</u> <u>3000 eura (budžet)</u> <u>47 880 (donacija</u> Projekat EUroL II (Podrška Evropske unije vladavini prava)	

			crnogorskih institucija. Glavni korisnici Programa su sudije, državni tužioci i policijski službenici koji su uključeni u finansijske istrage, poreski i carinski inspektori, službenici FIU i službenici za upravljanje privremeno ili trajno oduzetom imovinom. Nakon uspješno realizovana dva ciklusa od tri petodnevna modula iz Programa obuka "Finansijske istrage i oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću", Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu u saradnji sa projektom EUROL II (eurol2 – podrška EU vladavini prava) i Policijskom akademijom u okviru međunarodnih Ekonomsko-finansijskih kurseva organizovali napredni kurs na temu: "Ekonomsko finansijski obavještajni podaci i istrage" (Advanced Course: Economic and Financial Intelligence and Investigation) koji se implementirao u saradnji i uz podršku Ekonomsko-finansijske policijske škole (EFPS) Finansijske policije Italije (Guardia di Finanza). Naprednom kursu je prisustvovalo 5 predstavnika pravosuđa (2 sutkinje, 1 državna tužiteljka iz Specijalnog državnog tužilaštva i 2 državne tužiteljke iz Osnovnog državnog tužilaštva). Pored predstavnika pravosuđa, u okviru pomenutog kursa, učestvovali su i policijski službenici koji su uključeni u finansijske istrage, poreski i carinski inspektori, službenici FIU i službenici za upravljanje privremeno ili trajno oduzetom imovinom. Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu je u saradnji sa CEPOL-om (Agencija Evropske Unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva) u maju 2019. godine organizovao obuku na temu: "Efektivne finansijske istrage protiv OKG – prikupljanje tragova i izazovi". Obuka je obuhvatila brojne prezentacije o tehnikama istrage pranja novca, upotrebi OSINT-a i organizovanom kriminalu. Takođe je bilo riječi o podzemnom bankarstvu, kripto valutama i korišćenju društvenih medija u			
--	--	--	---	--	--	--

				svrhu istraživanja. Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu u okviru realizacije teorijskog dijela Programa inicijalne obuke za kandidate za državne tužioce je sproveo sljedeće obuke: - 21. februar 2019. godine, u Podgorici, održan prvi dan obuke iz VII krivičnog modula, a koji je posvećen temama: »Privremeno oduzimanje predmeta, imovinske koristi i imovine; Oduzimanje imovinske koristi; Trajno oduzimanje imovine čije zakonito porijeklo nije dokazano; Oštećeni i oduzimanje imovinske koristi; Finansijska istraga; Imovinsko-pravni zahtjev«. Modulu je prisustvovalo šest kandidata/tkinja za državne tužioce; - 28. februar 2019. godine, u Podgorici, održan drugi dan obuke iz VII krivičnog modula, a koji je posvećen temama: »Privremeno oduzimanje predmeta, imovinske koristi i imovine; Oduzimanje imovinske koristi; Trajno oduzimanje imovine čije zakonito porijeklo nije dokazano; Oštećeni i oduzimanje imovinske koristi; Finansijska istraga; Imovinsko-pravni zahtjev«. Modulu je prisustvovalo šest kandidata/tkinja za državne tužioce; - 7. mart 2019. godine, u Podgorici, održan treći dan obuke iz VII krivičnog modula, a koji je posvećen temama: »Privremeno oduzimanje predmeta, imovinske koristi i imovine; Oduzimanje imovinske koristi; Trajno oduzimanje imovine čije zakonito porijeklo nije dokazano; Oštećeni i oduzimanje imovinske koristi; Finansijska istraga; Imovinsko-pravni zahtjev«. Modulu je prisustvovalo šest kandidata/tkinja za državne tužioce; - 14. mart 2019. godine, u Podgorici, održan četvrti dan obuke iz VII krivičnog modula, a koji je posvećen temama: »Privremeno oduzimanje predmeta, imovinske koristi i imovine; Oduzimanje imovinske koristi; Trajno oduzimanje imovine čije zakonito			
--	--	--	--	--	--	--	--

			porijeklo nije dokazano; Oštećeni i oduzimanje imovinske koristi; Finansijska istraga; Imovinsko-pravni zahtjev«. Modulu je prisustvovalo šest kandidata/kinja za državne tužioce; - 28. mart 2019. godine, u Podgorici, održan peti dan obuke iz VII krivičnog modula, a koji je posvećen temama: »Privremeno oduzimanje predmeta, imovinske koristi i imovine; Oduzimanje imovinske koristi; Trajno oduzimanje imovine čije zakonito porijeklo nije dokazano; Oštećeni i oduzimanje imovinske koristi; Finansijska istraga; Imovinsko-pravni zahtjev«. Modulu je prisustvovalo šest kandidata/kinja za državne tužioce; 3. oktobar 2019. godine, u Podgorici, održana predavanja prvog dana obuke na modulu pod nazivom MODUL VII – krivično pravo. Teme modula su: Privremeno oduzimanje predmeta, imovinske koristi i imovine Oduzimanje imovinske koristi; Trajno oduzimanje imovine čije zakonito porijeklo nije dokazano; Oštećeni i oduzimanje imovinske koristi; Finansijska istraga; imovinsko-pravni zahtjev. Modulu je prisustvovalo osmoro polaznika Programa : kandidatkinja za državnog tužioca i sedam kandidata/kinja za sudiju - 10. oktobar 2019. godine, Podgorica, održana su predavanja u okviru drugog dana obuke na modulu pod nazivom MODUL VII - krivično pravo. Teme modula bile su: Privremeno oduzimanje predmeta, imovinske koristi i imovine; Oduzimanje imovinske koristi; Trajno oduzimanje imovine čije zakonito porijeklo nije dokazano; Oštećeni i oduzimanje imovinske koristi; Finansijska istraga; Imovinsko-pravni zahtjev. Modulu je prisustvovalo osmoro polaznika Programa – kandidatkinja za državnog tužioca i sedam kandidata/kinja za sudiju; - 17. oktobar 2019. godine, Podgorica, održana su predavanja u okviru trećeg dana obuke na modulu pod nazivom MODUL VII - krivično pravo. Teme modula bile su:			
--	--	--	--	--	--	--

			Privremeno oduzimanje predmeta, imovinske koristi i imovine; Oduzimanje imovinske koristi; Trajno oduzimanje imovine čije zakonito porijeklo nije dokazano; Oštećeni i oduzimanje imovinske koristi; Finansijska istraga; Imovinsko-pravni zahtjev. Modulu je prisustvovalo šest kandidata/tkinja za sudiju; - 24. oktobar 2019. godine, Podgorica, održana su predavanja u okviru četvrtog dana obuke na modulu pod nazivom MODUL VII - krivično pravo. Teme modula bile su: Privremeno oduzimanje predmeta, imovinske koristi i imovine; Oduzimanje imovinske koristi; Trajno oduzimanje imovine čije zakonito porijeklo nije dokazano; Oštećeni i oduzimanje imovinske koristi; Finansijska istraga; Imovinsko-pravni zahtjev. Modulu je prisustvovalo sedam kandidata/tkinja za sudiju; - 20. novembar 2019. godine, Podgorica, održana su predavanja u okviru petog dana obuke na modulu pod nazivom MODUL VII - krivično pravo. Teme modula bile su: Privremeno oduzimanje predmeta, imovinske koristi i imovine; Oduzimanje imovinske koristi; Trajno oduzimanje imovine čije zakonito porijeklo nije dokazano; Oštećeni i oduzimanje imovinske koristi; Finansijska istraga; Imovinsko-pravni zahtjev. Modulu je prisustvovalo sedam kandidata/tkinja za sudiju i kandidatkinja za državnog tužioca. U organizaciji Eurola 2 i Centra za obuku u državnom tužilaštvu i sudstvu organizovana je obuka iz oblasti finansijskih istraga i zaplijene imovine u Podgorici od 08-12 aprila, prisustvovao 1 specijalni tužilac; U organizaciji UNODC/CEPOL organizovan seminar na temu: Jačanje kapaciteta organa za sprovođenje zakona i vršenje finansijskih istraga u Jugoistočnoj Evropi u Podgorici 07-08. maj, prisustvovao 1 specijalni tužilac i 1 državni službenik; U organizaciji UNODC/CEPOL organizovan seminar na temu: Jačanje kapaciteta organa za sprovođenje zakona i vršenje finansijskih			
--	--	--	---	--	--	--

				istraga u Jugoistočnoj Evropi u Budvi od 02.-05.jula, prisustvovala tri državna službenika. U organizaciji CEPOLA organizovan seminar na temu: Vježba identifikacije i unaprijeđenje znanja o alatima i taktikama u finansijskim istragama, u Beogradu 21-25. oktobar, prisustvovao 1 specijalni tužilac. U organizaciji UNODC organizovana Konferencija nacionalnih trenera za finansijske istrage u Beču 16.-16. decembar, prisustvovao 1 specijalni tužilac. Predstavnici Uprave policije pohađali su dvije obuke za sprovođenje finansijskih istraga u organizaciji CEPOL-a: -Efektivne finansijske istrage protiv OKG-prikuljanje tragova i izazova u Budvi i -Finansijske istrage u vezi sa trgovinom ljudima i krijumčarenjem migranata u Podgorici 17-21. juna.			
1.1.8. Sprovesti multisektorske obuke predstavnika različitih institucija o mogućnostima prepoznavanja i upućivanje žrtava trgovine ljudima	-realizovane tri multisektorske obuke koje će okupiti predstavnike svih institucija uključenih u identifikaciju i zaštitu žrtava trgovine ljudima (za sjeverni, centralni i južni region)	Uprava za kadrove, MUP-Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II Q IV Q	U saradnji MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave za kadrove realizovane su tri multisektorske obuke na temu „Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanje potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na multiagencijsku saradnju“ (20.06.2019. u Podgorici 14.11. 2019. u Tivtu, 19.11. 2019. u Bijelom Polju) za ukupno 35 predstavnika institucija uključenih u identifikaciju i zaštitu žrtava trgovine ljudima.	1 500 eura (budžet)	765 eura (budžet)	
1.1.9. Realizovati obuku za predstavnike Ministarstva vanjskih poslova (službenika koji se upućuju u DKP) o ulozi diplomatsko-konzularnih	-realizovana jedna jednodnevna obuka za predstavnike Ministarstva vanjskih poslova koji se upućuju na obavljanje	Uprava za kadrove, Ministarstvo vanjskih poslova, MUP-Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II Q	U saradnji MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave za kadrove realizovane su tri multisektorske obuke na temu „Uloga DKP u borbi protiv trgovine ljudima“ za 13 predstavnika MVP.	200 eura (budžet)	255 eura (budžet)	

predstavništava u borbi protiv trgovine ljudima	dužnosti u DKP Crne Gore širom svijeta						
1.1.10. Sprovesti obuku zdravstvenih radnika na temu "Uloga zdravstvenih radnika u borbu protiv trgovine ljudima"	realizovano šest obuka, po dvije za sjeverni, centralni i južni region	Ministarstvo zdravlja, Uprava za kadrove i MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	IV Q	U saradnji MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave za kadrove realizovano je šest obuka na temu „Uloga zdravstvenih radnika u borbi protiv trgovine ljudima“ (23. 10. i 12.11. 2019. u Bijelom Polju, 25.11 u Baru, 27.11. u Tivtu i 03.12. i 04.12.2019. u Podgorici) za ukupno 56 zdravstvenih radnika	3 000 eura (budžet)	1530 eura (budžet)	
1.1.11. Realizovati obuku predstavnika lokalnih parlamenata i predstavnika lokalne samouprave na temu "Jačanje nivoa svijesti o trgovini ljudima na lokalnom nivou"	-realizovane tri jednodnevne obuke za predstavnike lokalnih parlamenata iz centralne, sjeverne i južne regije	Uprava za kadrove, MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II Q	U saradnji MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave za kadrove raealizovane su tri obuke na temu »Jačanje nivoa svijesti o fenomenu trgovine ljudima na lokalnom nivou« (21.06.2019. u Bijelom Polju, 24. 06.2019. u Podgorici i 13.11. 2019. u Tivtu) za ukupno 41 predstavnika lokalnih parlamenata i predstavnika lokalne samouprave.	1500 eura (budžet)	765 eura (budžet)	
1.1.12. Obučiti predstavnike oružanih snaga vojske Crne Gore koji se upućuju u mirovne misije	-realizovane dvije obuke za predstavnike oružanih snaga koji se upućuju u mirovne misije u inostranstvu	Ministarstvo odbrane i MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	I Q III Q	U toku 2019. godine predstavnica MUP- Odjeljenja za borbu trgovine ljudima je 16. januara i 31. jula 2019. godine održala predavanja pripadnicima VCG koji se upućuju u mirovne misije vezano za prevenciju i borbu protiv trgovine ljudima. Predavanje je pohađalo 66 pripadnika/ca Vojske Crne Gore koji se upućuju u mirovne misije u inostranstvu	500 eura (budžet)	500 eura (budžet)	Nastaviti sa realizacijom obuke za sve pripadnike VCG koji se upućuju u misije u odnosu na trgovinu ljudima.
1.1.13. Sprovesti obuke na temu "Borba protiv ranih i ugovorenih brakova, trgovine ljudima i prisilnog prosjačenja" namijenjene stručnim radnicima zaposlenim u	-broj sprovedenih obuka za socijalne radnike	Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu	III Q	Realizovane su četiri obuke za stručne radnike u centrima za socijalni rad po akreditovanim programima. U saradnji sa NVO „Centar za romske inicijative“ organizovane su tri dvodnevne obuke, na temu „Program osnovne obuke stručnih radnika/ca, stručnik saradnika/ca i članova multidisciplinarnih timova za prevenciju i suzbijanje dječjih ugovorenih brakova“ (12 polaznika) dok je u saradnji sa NVO „Defendologija“ organizovana jedna	4 000 eura (budžet)	1 500 eura (budžet)	Uspostaviti saradnju između Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu i Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima u cilju izrade i akreditacije programa obuke na teme trgovine ljudima.

Centrima za socijalni rad				dvodnevna obuka na temu „ Program osnovne obuke stručnih radnika/ca i drugih profesionalaca u oblasti socijalne zaštite o vidovima, mehanizmima prevencije i sprječavanja prosjačenja od strane djece“ za 16 stručnih radnika.			
---------------------------	--	--	--	--	--	--	--

Ključna mjera 1.2: Nastaviti sa podizanjem nivoa svijesti u svim segmentima društva i podržati napore da se smanji potražnja za uslugama žrtava trgovine ljudima

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implem entacije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/pl anirani izvori finansiranja	Sredstva realizova na/izvori finansira nja	Preporuke za naredni period
1.2.1. Organizovati sastanak sa predstavnicima medija o ulozi medija u borbi protiv trgovine ljudima	realizovan sastanak sa predstavncima medija	Ministarstvo kulture, MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	I Q IV Q	Ministarstvo kulture je u saradnji sa MUP/Odjeljenjem za borbu protiv trgovine ljudima realizovalo dva sastanka sa predstavnicima medija o njihovoj ulozi u borbi protiv trgovine ljudima. Sastanci su organizovani 28. januara i 27. juna 2019. godine.	300 eura (budžet)	300 eura (budžet)	
1.2.2. Sprovesti edukativno informativne kampanje po RE naseljima o problemu trgovine ljudima/djecom, dječjim ugovorenim brakovima i prosjačenju	-održana predavanja i podijeljen propagandni materijal za predstavnike RE populacije u 10 opština	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	III Q IV Q	U organizaciji Ministarstva za ljudska i manjinska prava realizovane su edukacije i kampanje po naseljima za roditelje, djecu romske i egipćanske populacije, kao i NVO aktiviste/kinje, službenike/službenice državne uprave o zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad djecom i maloljetničkih prisilnih brakova među romskom populacijom i to u sledećim gradovima: Rožaje i Berane 11.11.2019, Petnjica i Bijelo Polje 13.11.2019, Pljevlja 15.11.2019, Podgorica 27.09.2019, Ulcinj i Bar 19.11.2019, Herceg Novi i Kotor 21.11.2019, Tivat 25.11.2019, Nikšić 04.12.2019, i Budva i Cetinje 05.12.2019. godine. Edukacije su se realizovale u vidu predavanja u školama (za roditelje i učenike VII, VIII i IX razreda osnovnih škola), a predavači su predstavnici Ministarstva za ljudska i manjinska prava i Odjeljenja za borbu ptoriv trgovine ljudima. Ovim edukacijama je obuhvaćeno preko 300 roditelja (200 žena).	3000 eura (budžet)	2695 eura (budžet)	

1.2.3. Osmisliti i realizovati kampanju za smanjenje potražnje za uslugama žrtava i promovisanje SOS telefona za pomoć potencijalnim žrtvama i žrtvama trgovine ljudima	-realizovana kampanja na teritoriji cijele države	MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	III Q III Q	Tokom 2019. godine u okviru projekta Unapređenje pružanja usluga i podizanja nivoa svijesti u sprečavanju trgovine ljudima u zemljama Balkana: Albaniji, Makedoniji, Crnoj Gori i Kosovu koji Terres de Hommes realizuje u Crnoj Gori i zemljama regiona, izrađen je novi TV spot koji je distribuiran medijskim kućama na emitovanje, kojim se javnosti bližim čine informacije o oblicima eksploatacije kojima su žrtve trgovine ljudima izložene sa posebnim osvrtom na prisilne i ugovorene brakove i ekonomsko iskorišćavanje djece. Takođe u spotu se promoviše način prijavljivanja eventualne sumnje na izvršenje djela trgovine ljudima kroz vidljivost SOS telefona za žrtve trgovine ljudima 11 6666. Takođe, podizanju nivoa svijesti opšte javnosti o ovom problemu doprinijela je i realizacija šest projekata NVO u oblasti društvene brige o djeci i mladima po osnovu Javnog konkursa „Sprovođenje kampanje za smanjenje potražnje za uslugama žrtava trgovine ljudima“, za čiju realizaciju je sredstva obezbijedilo Minsitarstvo unutrašnjih poslova.	1500 eura (budžet)	1500 eura (budžet)	
1.2.4. Organizovati i sprovesti istraživanje o stepenu znanja djece školskog uzrasta o fenomenu trgovine ljudima kroz anketiranje učenika	-sprovedena anketa učenika iz osnovnih i srednjih škola o stepenu znanja o fenomenu trgovine ljudima; -izvršena analiza dobijenih podataka	Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo	I Q	Ministarstvo prosvjete je u saradnji sa Zavodom za školstvo realizovano istraživanje o stepenu znanja djece školskog uzrasta o fenomenu trgovine ljudima kroz anketiranje učenika . Izvršena je analiza dobijenih rezultata. Istraživanje će se koristiti pri planiranju daljih aktivnosti.	1500 eura (budžet)	0,00	Koristiti rezultate istraživanja za dalje planiranje i realizaciju aktivnosti u cilju podizanja svijesti djece o trgovini ljudima/djecom.
1.2.5. Organizovati i sprovesti istraživanje o stepenu znanja	- sprovedena anketa opšte populacije o stepenu znanja o	MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine	I Q	MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je realizovalo istraživanje o stepenu znanja opšte populacije o problemu trgovine ljudima u Crnoj Gori distribucijom anketnog upitnika (uz podršku volontera Crvenog	1500 eura (budžet)	0,00	Nalazi ankete poslužiće za kreiranje novih i ciljanih aktivnosti koji će doprinijeti jačanju

šire javnosti o fenomenu trgovine ljudima kroz anketiranje opšte populacije	fenomenu trgovine ljudima;	ljudima		krsta), kojom prilikom su građani imali priliku da daju odgovore na postavljena pitanja. Anketni upitnik je sadržao pet (5) demografskih pitanja i šesnaest (16) pitanja u vezi sa trgovinom ljudima. Istraživanjem je bilo obuhvaćeno 150 punoljetnih lica iz južne, centralne i sjeverne regije Crne Gore.			otpornosti u odnosu na ovaj fenomen
---	----------------------------	---------	--	--	--	--	-------------------------------------

Ključna mjera 1.3: Smanjiti osjetljivost ranjivih grupa kroz podršku projektima za njihovo osnaživanje

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implemencije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvori finansiranja	Sredstva realizovana/izvori finansiranja	Preporuke za naredni period
1.3.1. Izraditi višejezičke materijale o pravima i dostupnim uslugama i službama za pomoć za žrtve trgovine ljudima	-izrađen i distribuiran materijal	Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Vrhovni sud, Vrhovno državno tužilaštvo	IV Q	Ministarstvo unutrašnjih poslova je izradilo i distribuiralo višejezični materijal o pravima i dostupnim uslugama i službama za pomoć za žrtve trgovine ljudima. Isti je preveden na engleski i arapski jezik i distribuira se strancima koji traže međunarodnu zaštitu. Preventivnom i edukativnom aktivnošću koja je usmjerena na strance koji traže međunarodnu zaštitu podignut je nivo svijesti u cilju otklanjanja mogućnosti da postanu žrtve nekog od oblika izvršenja krivičnog djela trgovine ljudima a ukoliko su lica prepoznata (identifikovana), kao žrtve pružaju im se informacije na koji način i kome mogu da se obrate za pomoć, i koji oblici pomoći im se u tim situacijama pružaju u Crnoj Gori.	1 000 eura (budžet)	150 eura 100 eura (budžet) 50 eura (donacija UNHCR)	
1.3.2. Realizovati radionice sa licima koji traže međunarodno pravnu zaštitu i ilegalnim migrantima o rizicima i mehanizmima zaštite u odnosu na trgovinu ljudima	-broj realizovanih radionica	MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Crveni krst Crne Gore	I Q IV Q	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa Crvenim krstom Crne Gore realizovalo radionicu namijenjenu licima koji traže međunarodno pravnu zaštitu i ilegalnim migrantima o rizicima i mehanizmima zaštite u odnosu na trgovinu ljudima. Radionica je realizovana u Centru za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, 16. decembra 2019. godine	2 000 eura (donacije)	0,00	

1.3.3. Osmisliti i realizovati projekat za obuku romskih medijatora i vršnjačkih edukatora o rizicima seksualne i ekonomske eksploatacije	-realizovan projekat/obučeni romski medijatori i vršnjački edukatori o rizicima seksualne i ekonomske eksploatacije	Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	I Q IV Q	Program obuke je akreditovan i usvojen na Nacionalnom savjetu. Prema potrebi i interesovanju, organizovane su dvije obuke u licenciranoj ustanovi za realizaciju Programa (Gimnazija "Slobodan Škerović"), u julu i decembru 2019. godine	5000 eura (Budžet)	5000 eura (budžet)	Nastaviti sa realizacijom obuka romskih medijatora i vršnjačkih edukatora o rizicima seksualne i ekonomske eksploatacije prema potrebi i interesovanju.
---	---	---	-------------	---	--------------------	--------------------	---

Ključna mjera 1.4: Unapređenje sistema za prikupljanje podataka, kao i sprovođenje istraživanja o promjeni trendova kod trgovine ljudima

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implemencije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvori finansiranja	Sredstva realizovana/izvori finansiranja	Preporuke za naredni period
1.4.1. Pratiti i analizirati telefonske pozive na SOS telefonu za žrtve trgovine ljudima	-na dnevnoj bazi registrovanje poziva na SOS telefonu po strukturi i brojčano; -izrađene polugodišnje analize u vidu grafičkog prikaza u odnosu na broj i strukturu poziva i sl.	MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	I Q IV Q	Ministarstvo unutrašnjih poslova/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima na dnevnom, mjesečnom, polugodišnjem i godišnjem nivou vrši analizu poziva na SOS liniji za žrtve trgovine ljudima 116666, kako brojčano tako i po strukturi. Tokom 2019. godine na predmetnoj SOS liniji evidentirano je ukupno 379 poziva, od kojih je 134 bilo edukativno-informativnog karaktera, sedam (7) poziva potencijalnih žrtava, 130 prekinutih i 108 poziva za druge oblike nasilja.	nisu potrebna finansijska sredstva	0,00	Zbog uočenog blagog pada ukupnih poziva ka SOS liniji za žrtve trgovine ljudima (116666) na godišnjem nivou u odnosu na prosječan broj tokom perioda sprovođenja prethodnog strateškog dokumenta (402), neophodno je nastaviti sa promovisanjem SOS linije za žrtve trgovine ljudima.

Ključna mjera 1.5: Unaprijediti znanje o rizicima i posljedicama od dječije pornografije i drugih vidova seksualne eksploatacije, kao i od zlostavljanja djece putem informacionih i komunikacionih tehnologija

Aktivnost	Indikator rezultata i	Institucije odgovorne za	Period implem	Status realizacije	Sredstva planirana za	Sredstva realizovana/i	Preporuke za naredni period
-----------	-----------------------	--------------------------	---------------	--------------------	-----------------------	------------------------	-----------------------------

	postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	spvođenje aktivnosti	entacije		spvođenje aktivnosti/pl anirani izvori finansiranja	zvori finansiranja	
1.5.1. Organizovati informativne sesije u školama za učenike o rizicima od dječije pornografije i drugih vidova seksualne eksploatacije, kao i od zlostavljanja djece putem informativnih i komunikacionih tehnologija	broj organizovanih informativnih sesija	Ministarstvo prosvjete, Ministarsvo unutrašnjih poslova, Institucija zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore	I Q IV Q	U organizaciji Institucije zaštitnika ljudskih prava i sloboda održano je 70 tematskih radionica i fokus grupa sa djecom osnovno školskog i srednje-školskog uzrasta, kao i djece smještene u Institucijama sistema. Osim toga, održan je trodnevni kamp „Znam kome, kada i zašto da se obratim“ u cilju promocije Pristupa pravde za svu djecu u Crnoj Gori (42 djece uzrasta od 13 do 16 godina iz 11 gradova Crne Gore), jedna od tema koja je detaljno obrađivana je zloropotreba i zlostavljanje djece: rizici, prepoznavanje, prevencija i prijavljivanja. Trening radionice su sprovedene sa ciljem vršnjačke edukacije, ranog prepoznavanja i prijavljivanja/reakcije. Zaštitik je započeo projekat u saradnji sa Savjetom Evrope koji se odnosi na Promociju Lanzerot Konvencije. U okviru ovog projekta sačinjen je propagandni materijal u vidu brošure „Ne smije niko da te dira“ koja sadrži osnovne informacije o načinima i vrstama nedozvoljenog ponašanja prema djetetu, rizičnim ponašanjima koje dijete mogu dovesti u položaj da bude žrtva seksualne zloropotrebe i eksploatacije, trafikingu i mehanizmima zaštite koji djetetu stoje na raspolaganju. Sprovedeno je 30 radionica u osnovnim školama na temu seksualne zloropotrebe na kojima je djeci distribuiran propagandni materijal. Sprovedena su tri okrugla stola (u Baru i Nikšiću) sa profesionalcima, predstavnicima policije, službi socijalne i dječije zaštite, pravosuđa, obrazovnih i zdravstvenih ustanova i nvo. Pokazatelji uspjeha: sve veća osvješćenost djece i zainteresovanost za učešće u radu (radionice). Dvije pritužbe u radu koje se odnose na seksualnu zloropotrebu djeteta i dvije pritužbe koje se odnose na dječije prosjačenje u	1 500 eura (budžet)	25 000 eura (donacija- UNICEF (projekat „Promocija pristupa pravdi za svu djecu u Crnoj Gori“ i Savjet Evrope projekat „Promocija Lanzerot Konvencije u Crnoj Gori“, redovna budžetska sredstva Institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore)	Nastavati sa realizacijom edukativnih aktivnosti u školama za učenike o rizicima od dječije pornografije i drugih vidova seksualne eksploatacije, kao i od zlostavljanja djece putem informativnih i komunikacionih tehnologija

				Beranama.			
--	--	--	--	-----------	--	--	--

Strateška oblast 2. Zaštita žrtava trgovine ljudima

Operativni cilj 2: Unaprijediti identifikaciju žrtava trgovine ljudima i kvalitet zaštite i pomoći prilikom njihove društvene reintegracije

Indikator učinka	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost na sredini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljana vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
Pružaoци usluga iz oblasti socijalne i dječije zaštite imaju licencu za obavljanje te djelatnosti u 100% slučajeva	U Crnoj Gori trenutno postoji jedan pružalac usluge koji ima licencu za obavljanje djelatnosti socijalne i dječije zaštite za uslugu smještaja u prihvatilištu – skloništu (JU Dječji dom “Mladost” u Bijeloj). Postoje tri licencirana pružaoци usluga za pružanje usluge SOS telefon	Povećan broj pružaoци usluga iz oblasti socijalne i dječije zaštite koji imaju licencu za obavljanje te djelatnosti za najmanje 3 do kraja 2021. godine	Pružaoци usluga iz oblasti socijalne i dječije zaštite imaju licencu za obavljanje te djelatnosti u 100% slučajeva
Uspostavljen sistem za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima i obezbijeđeno dodjeljivanje statusa žrtvi trgovine ljudima na osnovu standardizovanih obrazaca u 100 % slučajeva do 2024. godine	U Crnoj Gori trenutno ne postoji uspostavljen sistem za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima	Uspostavljen sistem za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima, osposobljen Tim za formalnu identifikaciju i obezbijeđeno dodjeljivanje statusa žrtvama trgovine ljudima na osnovu standardizovanih obrazaca u 100 % slučajeva do kraja 2021. godine	Tim za formalnu identifikaciju je funkcionalan i daje rezultate

Povećan broj vođenih istraga za KD Trgovina ljudima za 20 % do 2024. godine	U periodu 2012 – 2018. godine vođeno je ukupno 15 istraga za KD Trgovina ljudima	Povećan broj vođenih istraga za KD Trgovina ljudima za 10 % do kraja 2021. godine	Povećan broj vođenih istraga za KD Trgovina ljudima za 20 % do 2024. godine
---	--	---	---

Ključna mjera 2.1: Unaprijediti identifikaciju žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima među ranjivim grupama

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implementacije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvori finansiranja	Sredstva realizovana/izvori finansiranja	Preporuke za naredni period
2.1.1. Kadrovski popuniti Odsjek za suzbijanje trgovine ljudima, krijumčarenja i ilegalnih migracija sa posebnim akcentom na zastupljenost žena	-broj novozaposlenih	Uprava policije	I Q IV Q Novi rok za realizaciju IV Q 2020.	Od ukupno 8 sistematizovanih radnih mjesta u Odsjeku za suzbijanje trgovine ljudima, krijumčarenja i ilegalnih migracija trenutno je popunjeno sedam (7), od čega su dva lica ženskog pola. Popunjavanje se vrši u kontinuitetu shodno mogućnostima. U toku 2020. godine će se nastaviti sa popunjavanjem Odsjeka za suzbijanje trgovine ljudima, krijumčarenja i ilegalnih migracija.	20 000 eura (budžet)	70000 eura (budžet)	U potpunosti kadrovski popuniti Odsjek za suzbijanje trgovine ljudima, krijumčarenja i ilegalnih migracija
2.1.2. Formirati Tim za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima	-formiran tim	Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo rada i socijalnog staranja,	I Q	U cilju operacionalizacije primjene Standardnih operativnih procedura Rješenjem ministra unutrašnjih poslova formiran je Tim za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima ¹ . Tim čine predsjednik, sekretar i tri stalna člana. Predsjednik Tima je doktor medicine, članovi su psiholog Iz Zavoda sa socijalnu i dječiju zaštitu i predstavnik Uprave policije	Nijesu potrebna finansijska sredstva	0,00	

¹ Ministarstvo unutrašnjih poslova je uz podršku IOM-a izradilo Standardne operativne procedure za identifikaciju žrtava trgovine ljudima. Dokument se sastoji iz opšteg i posebnog dijela. Opšti dio definiše polazni osnov, međunarodni i nacionalni pravni okvir, osnovne pojmove, principe i strukturu Standardnih operativnih procedura, kao i sastav i nadležnosti Tima za formalnu identifikaciju žrtava. Posebni dio dokumenta detaljno objašnjava korake koje je neophodno preduzeti u cilju inicijalne pomoći, zaštite i upućivanja lica za koja se pretpostavlja da su žrtve trgovine ljudima i kvalitetno sprovedenog postupka njihove formalne identifikacije

		Uprava policije		(Odsjek za suzbijanje trgovine ljudima, krijumčarenja i ilegalnih migracija), socijalni radnik iz mjesno nadležnog Centra za socijalni rad, sekretar Tima je predstavnik Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima. Formiranju Tima prethodila su dva javna poziva nevladinim organizacijama za članstvo u Timu, ali nije bilo zainteresovanih.			
2.1.3. Razviti i organizovati trening za jačanje kapaciteta Tima za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima	-broj organizovanih treninga	MUP-Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Uprava policije	IV Q	U organizaciji MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima održana je inicijalna obuka Tima za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima. MUP/Odjeljenju za borbu protiv trgovine ljudima je u cilju daljeg jačanja stručnih kompetencija članova Tima od strane Misije OEBS-a obećana finansijska podrška i dogovoreno je da se sa realizacijom obuka otpočne tokom 2020. godine.	3 000 eura (donacije)	0,00	Nastaviti sa edukacijama o primjeni Standardnih operativnih procedura za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima.
2.1.4. Sprovesti operativne akcije u cilju identifikovanja potencijalnih žrtava trgovine ljudima	-broj realizovanih kontrola -broj formiranih predmeta -broj identifikovanih potencijalnih žrtava	Uprava policije	I Q IV Q	U saradnji sa CB i OB sprovedeno je više kontrola (realizovano 419 akcija) u dijelu seksualne i radne eksploatacije. Kontrole su podrazumijevale rad na terenu i djelovanje službenika UP prema interesantnim objektima, licima, lokalitetima. Kao rezultata ovih kontrola i rada formirano je ukupno sedam (7) predmeta Napominjemo da je od ukupnog broja potencijalno identifikovanih žrtava kojih je bilo 88 u toku postupak formalne identifikacije koju sprovodi Tim za identifikaciju	nisu potrebna finansijska sredstva	0,00	Povećati broj izvedenih akcija u cilju identifikovanja potencijalnih žrtava trgovine ljudima.
2.1.5. Sprovesti Inspekcijski nadzor u oblasti rada, na suzbijanju nelegalnog rada i trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije	-broj izvršenih inspekcijskih nadzora; -broj identifikovanih (potencijalnih) žrtava	Uprava za inspekcijske poslove	I Q IV Q	U 2019. godini Inspekcija rada je izvršila ukupno 11.430 inspekcijskih nadzora, utvrdila 6.548 nepravilnosti, donijela 2.396 ukazivanja i 151 rješenja za otklanjanje nepravilnosti, izrekla 3709 novčanih kazni prekršajnim nalogom na licu mjesta u ukupnom iznosu od 1.654.830,00 € i podnijela 4 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Efekti rada ove inspekcije evidentni su iz podatka da je 603 lica (206 stranaca i 397 crnogorskih državljana) zatečenih u radu „na crno“, nakon preduzetih mjera od strane Inspekcije rada, regulisalo radno-pravni status u skladu sa Zakonom o radu i zakonom o strancima. Inspektori rada nijesu identifikovali ni jednu	nisu potrebna finansijska sredstva	0,00	

				žrtvu eventualne trgovine ljudima kroz radnu eksploataciju.			
2.1.6. Sprovoditi zajedničke kontrole policije i inspeksijskih službi i iste intezivirati tokom ljetnje turističke sezone	-broj realizovanih zajedničkih kontrola -broj identifikovanih potencijalnih žrtava	Uprava policije, Uprava za inspeksijske poslove	I Q IV Q	Inspekcija rada sarađuje sa svim relevantnim organima i ima proaktivan pristup u cilju identifikacije potencijalnih žrtava trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije, a posebno sa Upravom policije-Sektorom granične policije, Odsjekom za strance, vize i suzbijanje nezakonitih migracija. U 2019. godini izvršene su 342 zajedničke akcije. Treba istaći i da su ove zajedničke kontrole inspektora rada sa inspektorima za strance efektuirale otkazom boravka u Crnoj Gori velikom broju zatečenih stranaca na radu bez odgovarajuće dokumentacije (dozvole za privremeni boravak i rad ili potvrde o prijavi rada stranca). Stoga Inspekcija rada nije mogla procesuirati i uvesti u zakonski okvir te strance, već je samo sankcionisala poslodavce kod kojih su zatečeni na radu. Zajedničke akcije su posebno intenzivne tokom ljetnje turističke sezone na primorju i prepoznatim turističkim destinacijama na sjeveru države. Inspektori rada kroz zajedničke kontrole sa Graničnom policijom nijesu identifikovali ni jednu žrtvu eventualne trgovine ljudima kroz radnu eksploataciju.	nisu potrebna finansijska sredstva	0,00	

Ključna mjera 2.3: Unaprijediti kvalitet zaštite i pomoć žrtvama trgovine ljudima u njihovoj društvenoj reintegraciji

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implementacije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvori finansiranja	Sredstva realizovana/izvori finansiranja	Preporuke za naredni period
2.3.1. Potpisati Sporazum o međusobnoj saradnji sa Zavodom za zapošljavanje	-potpisan Sporazum o međusobnoj saradnji	Zavod za zapošljavanje CG, MUP-Nacionalna	II Q	Imajući u vidu da je sistem zaštite žrtava trgovine ljudima u potpunosti prešao u nadležnost Ministarstva rada i socijalnog staranja, ovo više nije u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova.	nisu potrebna finansijska sredstva	0,00	Predmetna aktivnost nije više relevantna za Ministarstvo unutrašnjih poslova. S tim u vezi MUP/Odjeljenje za

		kancelarij a za borbu protiv trgovine ljudima					borbu protiv trgovine ljudima se obratilo ministarstvu nadležnom za segment zaštite da razmotri mogućnost da u narednom periodu realizuje ovu aktivnost .
2.3.2. Uraditi održive modele poboljšanja programa reintegracije žrtava trgovine ljudima	-utvrđeno pet modela za reintegraciju koji su sprovodljivi u našoj zemlji	MUP- Nacionaln a kancelarij a za borbu protiv trgovine ljudima	III Q	Aktivnost je realizovana u okviru regionalnog projekta Terre des Hommes Unapređenje pružanja usluga i podizanja nivoa svijesti u sprečavanju trgovine ljudima u zemljama Balkana: Albaniji, Makedoniji, Crnoj Gori i Kosovu Projektom je predviđeno i ekonomsko osnaživanje žrtava u procesu reintegracije odnosno direktna podrška na osnovu individualne procjene potreba i socijalne situacije. Pomoć se pruža u vidu kupljenih stvari. Za svaku žrtvu po 200\$. U predmetnom periodu pomoć je pružena za 6 potencijalnih žrtava trgovine ljudima. Uspostavljen je "Youth mentoring" program koji obuhvata imenovanje 5 stručnih radnika iz Centra za socijalni rad za poseban rad sa djecom potencijalnim i žrtvama trgovine ljudima; mentoring volonterki koje rade sa žrtvama; Rad sa žrtvama i njihovim porodicama u cilju reintegracije.	4000 eura (donacije)	4000 eura (donacije)	
2.3.3. Nastaviti sa finansiranjem skloništa u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti	-iznos izdvojenih sredstava i obezbijeđeno nesmetano funkcionisanje Skloništa	MUP- Nacionaln a kancelarij a za borbu protiv trgovine ljudima	I Q IV Q	Ministarstvo unutrašnjih poslova je zaključno sa avgustom 2019. godine finansiralo sklonište za žrtve trgovine ljudima. Nakon toga finansiranje usluge smještaja žrtava trgovine ljudima je prešlo u nadležnost Ministarstva rada i socijalnog staranja.	39 000 eura (budžet)	16 000 eura (budžet)	
2.3.4. Učestvovati u finansiranju licenciranog prihvatilišta-skloništa za žrtve trgovine ljudima	-broj žrtava korisnika usluga prihvatilišta-skloništa	Ministarst vo rada i socijalnog staranja	I Q IV Q	Shodno Pravilniku o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja u prihvatilištu – skloništu kojim je propisano da se usluga smještaja u prihvatilištu-skloništu obezbjeđuje djetetu koje je žrtva trgovine ljudima i odraslom i	4 000 eura (budžet)	3 000 eura (budžet)	

				starom licu koje je žrtva trgovine ljudima Ministarstvo rada i socijalnog staranja učestvuje u finansiranju licenciranog prihvatilišta – skloništa u mjesečnom iznosu od 250,00 eura po žrtvi trgovine ljudima. Ukupan broj žrtava trgovine ljudima koje su u 2019. godini koristile uslugu prihvatilišta – skloništa je dva (2).			
--	--	--	--	--	--	--	--

Ključna mjera 2.4: Unaprijediti zaštitu žrtava tokom krivičnog postupka sa posebnim akcentom na djecu

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implementacije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/plansirani izvori finansiranja	Sredstva realizovana/izvori finansiranja	Preporuke za naredni period
2.4.1. Realizovati obuku predstavnika službi za podršku oštećenih koje su formirane pri sudovima i tužilaštvima koji postupaju po predmetima trgovine ljudima o načinima i modelima pružanja podrške, specifičnim potrebama i stanju u kom se nalaze žrtve	-realizovana specifična obuka za sve imenovane članove službi za podršku svjedocima oštećenim-žrtvama trgovine ljudima	Vrhovni sud, Vrhovno državno tužilaštvo, Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	I Q IV Q	Vrhovni sud Crne Gore u saradnji sa NVO „Centar za ženska prava“, organizovao je dvodnevnu radionicu “Jačanje kapaciteta Službi za podršku žrtvama u pravosuđu”, 10-11. oktobra 2019. godine u Podgorici, u cilju obuke i podrške Službama za podršku oštećenima i svjedocima pri sudovima u Crnoj Gori kako bi obezbjeđivale kvalitetnu podršku žrtvama porodičnog nasilja, trgovine ljudima i krivičnih djela protiv polnih sloboda. Dana 24.06.2019. godine predstavnici Stručne službe tužilaštva su učestvovali na konferenciji na kojoj je promovisana INSPIRE strategija-sedam strategija Svjetske zdravstvene organizacije za sprječavanje nasilja nad djecom, u organizaciji Centra za prava djeteta Crne Gore, u okviru projekta „Promocija INSPIRE strategije u Crnoj Gori“ koji realizuje u partnerstvu sa NVO Juventas, a uz podršku New Venture Fund (SAD). Konferencija je održana u Podgorici, u hotelu Centre Ville. Od 12. do 16. maja 2019. godine, načelnica Stručne službe učestvovala je u studijskoj posjeti Dječijoj kući-Barnahus service, za djecu žrtve seksualnog nasilja, u Tallinnu, Estonija,	5 000 eura (donacija)	1 500 eura (donacija)	

				koju je podržala i organizovala organizacija Terre des homes kroz projekat Child Protection Hub za predstavnike relevantnih institucija iz Crne Gore, na osnovu zahtjeva Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, a domaćin posjete je bilo Odjeljenje za zaštitu djece Odbora za socijalno osiguranje pri Ministarstvu za socijalna pitanja Estonije. Dana 17. i 18.09.2019. godine načelnica Stručne službe Vrhovnog državnog tužilaštva i državni tužilac Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici učestvovali su na seminaru "Zabrana dječijih ugovorenih brakova među romskom populacijom", u organizaciji Ministarstva za ljudska i manjinska prava Crne Gore. Obuka je održana u Tivtu. Dana 03. i 04.10.2019. godine, načelnica Stručne službe, učestvovala je na međunarodnom seminaru na temu „Konvencija Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja - Lanzarote konvencija“, u organizaciji Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, u saradnji i uz podršku Advice on Individual Rights in Europe-AIRE Centra i Britanske ambasade u Podgorici. Seminar je održan u okviru projekta „Jačanje vladavine prava i podrška državnim institucijama u Crnoj Gori“. Obuka je održana u Podgorici.			
2.4.2. Identifikovati centre bezbjednosti, odjeljenja bezbjednosti, tužilaštva i sudove kojima su potrebne "child/ friendly rooms" za djecu žrtve trgovinu ljudima i pokrenuti inicijativu za njihovu programe njihovog opremanja	-identifikovan broj CB, OB, tužilaštava i sudova za uspostavljanje child friendly rooms i otpočeti pregovori sa partenrima za njihovo realizovanje	Vrhovni sud Crne Gore, Vrhovno državno tužilaštvo, Uprava policije	III Q III Q	U III i IV kvartalu 2019. godine, Vrhovni sud Crne Gore, je preko svog predstavnika u radnoj grupi, realizovao posjete u 8 sudova i državnih tužilaštava u Crnoj Gori, sa ciljem upoznavanja predstavnika pravosudnih organa sa Inicijativom "Jednak pristup pravdi za djecu," u okviru koje je kao jedna od aktivnosti predviđeno stvaranje posebnih uslova za postojanje posebnih prostorija namijenjenih za razgovor i saslušanje djece shodno uzrastu. Inicijativa je veoma dobro prihvaćena od strane predsjednika sudova i rukovodioca državnih tužilaštava, koji su prepoznali značaj ovog pitanja i pokazali snažnu volju i spremnost za uvođenje prostorija po mjeri djeteta.	3 000 eura (donacija)	0,00	

				Cilj ovih sastanaka je bio da se na licu mjesta izvrši uvid u prostorije i da se pronađe najbolje rješenje za prilagođavanje pravosuđa potrebama djece koja su uključena u vođenje sudskog postupka. Identifikovani su sudovi u kojima će se u skladu sa međunarodnim standardima uvesti prostorije koje će biti prilagođene za saslušavanje djece shodno njihovom uzrastu i potrebama. Identifikovan je broj, u pitanju su tri tužilaštva. Prema informacijama Stručne službe VDT-a postojeća, audiovizuelna oprema za saslušanje djece/maloljetnika primjerene potrebama djeteta u tužilaštvima iz 2013. godine (donacija UNICEF-a) je bila funkcionalna u 2019. godini u tri osnovna državna tužilaštva: Podgorica, Nikšić, Bijelo Polje. Saslušanje djece putem audiovizuelne tehnike, uz pomoć Stručne službe, na način koji uvažava djetetove sposobnosti i potrebe, se odvija u dvije prostorije, kako bi dijete bilo u jednoj prostoriji sa predstavnikom Stručne službe, koji ispituje dijete (shodno zahtjevima državnog tužioca za maloljetnike, prilagođeno sposobnostima i potrebama djeteta), a u drugoj, tehnički povezanoj prostoriji nalazi se državni tužilac za maloljetnike koji rukovodi saslušanjem putem tehničke veze sa predstavnikom Stručne službe. Uz državnog tužioca za maloljetnike su prisutni i branilac, zapisničar, tehničko lice, predstavnik centra za socijalni rad, zakonski zastupnik, nekad punomoćnik, prevodilac, a stranke u postupku mogu putem audiovizuelne tehnike da posmatraju dijete i čuju razgovor koji sa djetetom obavlja predstavnik Stručne službe i, uz dozvolu tužioca, postave pitanje. Saslušanje se obavlja u uobičajnom kancelarijskom prostoru. Shodno aktivnostima projekta „Jednak pristup pravdi za svu djecu”, koji se, od januara 2019. godine, realizuje u Ministarstvu pravde Crne Gore, uz tehničku podršku UNICEF-a i finansijsku pomoć Vlade Kraljevine Norveške: u			
--	--	--	--	--	--	--	--

				2020. godini je planirano opremanje prostorija prilagođeno potrebama djeteta i postupka koji se void prema djetetu u nekoliko državnih tužilaštava i sudova u Crnoj Gori. CB i OB nemaju uspostavljene Child frendly rooms.			
--	--	--	--	---	--	--	--

Strateška oblast 3. Odgovor krivičnog pravosuđa/ krivično gonjenje

Operativni cilj 3: Osnažiti kapacitet organa za krivično gonjenje trgovine ljudima, radi efikasnijeg vođenja krivičnih i finansijskih istraga							
Indikator učinka		Početna vrijednost		Ciljana vrijednost na sredini sprovođenja strateškog dokumenta		Ciljana vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta	
Povećan broj podnijetih krivičnih prijava u vezi sa krivičnim djelom trgovina ljudima za 20 % do 2024. godine		U periodu od 2012-2018. godine Uprava policije podnijela je 5 krivičnih prijava za krivično djelo trgovina ljudima		Povećan broj podnijetih krivičnih prijava za krivično djelo trgovina ljudima, za 10 % do kraja 2021. godine		Povećan broj podnijetih krivičnih prijava za krivično djelo trgovina ljudima, za 20 % do 2024. godine	
Unaprijeđen sistem za prikupljanje podataka prema standardima postavljenim u Strategiji održivog razvoja i turizma 2030. (sačinjene analize u odnosu na pol, godine, državljanstvo žrtava, izvršioca, školsku spremu na 1000 stanovnika)		Postoji uspostavljen sistem prikupljanja podataka o broju krivičnih prijava, optužnica, presuda, broju potencijalnih i žrtava, kao i o broju izvršilaca trgovine ljudima		Izrađena analiza prikupljenih podataka i primjenjene metode (statistički, deskriptivni i komparativni metod) u analizi podataka do kraja 2021. godine		Unaprijeđen sistem za prikupljanje podataka prema standardima postavljenim u Strategiji održivog razvoja i turizma 2030. (sačinjene analize u odnosu na pol, godine, državljanstvo žrtava, izvršioca, školsku spremu na 1000 stanovnika)	
Ključna mjera 3.1: Obezbijediti proaktivniji pristup djelovanja policije i tužilaštva u cilju suzbijanja svih oblika trgovine ljudima							
Aktivnost	Indikator rezultata i	Institucije odgovorne	Period implem	Status realizacije	Sredstva planirana za	Sredstva realizova	Preporuke za naredni period

	postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	za sprovođenje aktivnosti	entacije		sprovođenje aktivnosti/pl anirani izvori finansiranja	na/izvori finansiranja	
3.1.1. Pojačati nadzor bezbjedonosno interesantnih objekata i lica u odnosu na seksualnu eksploataciju kroz racije, kontrole i druge operativne aktivnosti	-broj sprovedenih racija, kontrola i drugih operativnih aktivnosti i izrađenih izvještaja	Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo	I Q IV Q	U izvještajnom periodu izvršeno je 6 akcija koje su bile usmjerene na konkretne kontrole objekata interesantnih sa aspekta seksualne eksploatacije. Shodno ovim kontrolama u saradnji su pokrenuti predmeti u izviđajnoj fazi.	5 000 eura (budžet)	5 000 eura (budžet)	Povećati broj izvedenih akcija u cilju otkrivanja slučajeva seksualne eksploatacije kroz racije, kontrole i druge operativne aktivnosti.
3.1.2. Povećati broj sprovedenih akcija suzbijanja prosjačenja	-broj realizovanih akcija u odnosu na prethodnu godinu	Uprava policije	I Q IV Q	Broj izvedenih akcija »Prosjak« - 66 i CB Podgorica svakodnevno realizuje operativnu akciju »Prosjak« u saradnji sa službenicima kriminalističke policije, - Broj kontrolisanih lica – 213, - Prilikom kontrole zatečeno 94 lica u prosjačenju, i to 44 odraslih osoba, 35 maloljetnika i 15 djece, - Podneseno 53 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (36 iz člana 37. Zakona o zaštiti nasilja u porodici i 17 po članu 30 Zakona o JRM) i donesena 3 rješenja o otkazu boravka i zabrani ulaska u Crnu Goru u skladu sa Zakonom o strancima, upozorena 32 lica, od čega 10 lica predato Centru za socijalni rad, na dalju nadležnost. Nije bilo podnesnih krivičnih prijava u navedenom periodu	nisu potrebna finansijska sredstva	0,00	Povećati broj realizovanih akcija usmjerenih na suzbijanje prosjačenja.
3.1.3. Pojačati nadzor granice u odnosu na potencijalne žrtve trgovine ljudima kroz redovan rad policije	-broj izvršenih kontrola i broj identifikovanih potencijalnih žrtava trgovine ljudima tokom izvršenih kontrola	Uprava policije	I Q IV Q	Nadzor državne granice u 2019 godini je, a shodno analizi rizika i potencijalnim izazovima, realizovan i u redovnim i u pojačanim varijantama. Akcenat je između ostalih brojnih aktivnosti bio na sprečavanju pojačanog priliva nezakonitih migranata, kao i na mogućnostima da pod velom nezakonitih kretanja se pojave i slučajevi trgovine ljudima. O svim interesantnim pojavama prilikom preduzimanja službenih radnji od strane	nisu potrebna finansijska sredstva	0,00	

				službenika iz patrola na terenu su sačinjavane službene zabilješke i operativne informacije, koje su blagovremeno dostavljane nadležnim na dalje preduzimanje neophodnih radnji, pa i u slučajevima sumnji na mogućnost pojave slučajeva trgovine ljudima. 1. Kroz redovne i pojačane varijante obezbeđenja državne granice u 2019 godini a na osnovu potpisanih Sporazuma i Protokola, realizovano je zajedničkih patrola: - sa R.Albanijom - 470 (280) patrola; - sa R.Srbijom - 211 (213) patrola; - sa BiH - 379 (338) patrola; - sa Kosovom - 84 (95) zajedničkih patrola - Zajednička kontrola na Jadranskom moru sa R.Hrvatskom na Prevlaci (akcija „Zona“) – realizovano 15 (9) patrola. Takođe je u saradnji sa međunarodnim partnerima a uz podršku programa DCAF realizovane operacije Tuzi 2, Sukobin 1-kod nas, Tebinje i Bijeljina-BIH i Preševo-Smakedonija na kojima su učešće uzeli službenici granične policije.Prilikom ovih operacija su korištena vozila i savremena tehnička sredstva za nadzor od strane susjednih graničnih policija. 2.Na poslovima nadzora državne granice, angažovano je u 2019. godini 17.911 (18.896) patrola, od čega na kopnu 14.750 (16.107) i 3.161 (2.789) na vodi. U periodu od jula do kraja decembra realizovane su i mješovite patrole u nadzoru granice sa pripadnicima Vojske CG, na granici prema R.Albaniji (zona SGP Tuzi). Struktura angažovanih patrola u 2019. godini na zelenoj granici: - Motorizovane – 10705 - Pješake – 2217 - Kontrolni punktovi – 599(493) - Osmatračnice – 1229 Struktura angažovanih patrola u 2019. godini na plavoj granici: - Patrole na plovilima – 808 - Motorizovane patrole – 1431			
--	--	--	--	---	--	--	--

				- Pješačke patrole – 846 - Osmatračnice – 94 • U nezakonitom prelasku državne granice, van graničnih prelaza, spriječeno je i procesuirano 285 (301) lica. • Lica koja su odustala od nezakonitog prelaska državne granice na ulasku u Crnu Goru 6.249 lica. (brojke u zagradi su za 2018.godinu)			
3.1.4. Realizovati obuke za predstavnike Operativnog tima za istraživanje i procesuiranje slučajeva trgovine ljudima	-realizovana specijalizovana obuka za predstavnike Operativnog tima za istraživanje i procesuiranje slučajeva trgovine ljudima	Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	III Q Novi rok realizacije I Q 2020.	Nijesu organizovane posebne obuke za predstavnike Operativnog tima za istraživanje i procesuiranje slučajeva trgovine ljudima, jer su isti pozivani u okviru aktivnosti koje su sprovedene kroz program za kontinuiranu obuku sudija i državih tužilaca za 2019. godinu, kao i obuke organizovane od strane međunarodnih organizacija. Zbog zauzetost članova Tima mjera nije u potpunosti realizovana u smislu da je Tim u punom sastavu pohađao obuku, već su članovi Tima pohađali zasebne obuke.	2 000 eura (donacija)	00,00	Organizovati specijalizovanu obuku za predstavnike Operativnog tima za istraživanje i procesuiranje slučajeva trgovine ljudima

Ključna mjera 3.2. Stvaranje veza između organa za sprovođenje zakona u Crnoj Gori i agencija u Evropi poput Europol i Eurojusta u cilju razvoja policijskih praksi i saradnje u pravosuđu, u skladu sa EU standardima

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implemetacije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvori finansiranja	Sredstva realizovana/izvori finansiranja	Preporuke za naredni period
3.2.1. Učestvovanje u međunarodnim i regionalnim aktivnostima	-broj i vrsta međunarodnih i regionalnih projekata -broj	Uprava policije	I Q IV Q	Realizovana je jedna zajednička akcija na međunarodnom nivou sa R. Tajvan.	1000 (budžet)	1000 (budžet)	

usmjerenim na identifikaciju žrtava trgovine ljudima i suzbijanje svih oblika trgovine ljudima	zajedničkih akcija						
--	--------------------	--	--	--	--	--	--

Ključna mjera 3.3: Osigurati operacionalizaciju zajedničkih istražnih timova kroz pokretanje istraga i zajedničkih aktivnosti obuka

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implem entacije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/pl anirani izvori finansiranja	Sredstva realizovana/izvori finansiranja	Preporuke za naredni period
3.3.1. Sprovoditi zajedničke istrage sa zemljama porijekla, tranzita i destinacije formiranjem zajedničkih istražnih timova, kada su za to ispunjeni zakonski uslovi	broj sprovedenih zajedničkih istraga/broj identifikovanih žrtava	Uprava policije, Državno tužilaštvo	I Q IV Q	U izvještajnom periodu sprovedene su aktivnosti u jednoj međunarodnoj istrazi na principu vođenja paralelnih istraga. Realizacijom predmeta identifikovano je ukupno 84 potencijalnih žrtava.	1000 (budžet)	1000 (budžet)	

Ključna mjera 3.4: Osnažiti kapacitete u pravosuđu radi postizanja efikasnog krivičnog gonjenja i efikasnije identifikacije i oduzimanja imovine stečene kriminalom djelatnošću

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implem entacije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/pl anirani izvori finansiranja	Sredstva realizovan a/izvori finansiranja	Preporuke za naredni period
-----------	--	---	------------------------	--------------------	---	---	-----------------------------

3.4.1. Analizirati sudske prakse u predmetima trgovine ljudima	-urađena analiza predmeta i utvrđene preporuke	Vrhovni sud	IV Q	Vrhovni sud Crne Gore, kao najviši sud u državi, i kao jedan od aktivnih učesnika u procesu borbe protiv trgovine ljudima, izradio je Analizu sudske prakse za predmete trgovine ljudima, poveden potrebom da se bliže istraži ova problematika. Analiza je predstavljena na Okruglom stolu „Borba protiv trgovine ljudima“, koji je organizovao Vrhovni sud Crne Gore u saradnji sa AIRE Centrom iz Londona 5. i 6. decembra u Budvi. Analiza daje analitički prikaz sudske prakse za krivična djela trgovine ljudima, bez namjere, da zbog određenih metodoloških ograničenja, odgovori na sva pitanja, a dobijeni podaci služiće kao polazna osnova za dalja dublja istraživanja, ali i za praćenje ovog fenomena. Analiza sadrži i preporuke koje će ponuditi rješenja koja teže unaprjeđenju stanja u ovoj oblasti.	2500 eura (budžet)	0,00	
--	--	-------------	------	---	--------------------	------	--

Strateška oblast 4 Partnerstvo, koordinacija i međunarodna saradnja

Operativni cilj 4 : Ojačati koordinaciju i partnerstvo između brojnih različitih aktera u ovoj oblasti, iz svih sektora društva na nacionalnom i međunarodnom nivou i promovisati umrežavanje			
Indikator učinka:	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost na sredini sprovođenja strateškog dokumenta	Ciljana vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta
Potpisivanje bilateralnih Sporazuma o saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima sa još dvije države regiona do 2024. godine	Crna Gora ima potpisane bilateralne protokole/sporazume o saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima sa tri zemlje regiona (Albanijom, Kosovom i Sjevernom Republikom Makedonijom)	Potpisivanje i implementacija bilateralnog Sporazuma o saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima sa još jednom državom regiona do kraja 2021. godine	Potpisana i implementirana još dva bilateralna Sporazuma o saradnji sa u oblasti borbe protiv trgovine ljudima do 2024. godine

Crna Gora sklonjena sa liste zemalja za nadzor u izvještaju State Department-a	Crna Gora se trenutno nalazi u grupi 2 na listi zemalja pod nadzorom u izvještaju o stanju na planu borbe protiv trgovine ljudima State Department-a	Crna Gora sklonjena sa liste zemalja za nadzor u izvještaju State Department-a	Crna Gora sklonjena sa liste zemalja za nadzor u izvještaju State Department-a
Smanjen broj preporuka u izvještaju ekspertskega tijela GRETA za minimum 20 % do 2024.	U okviru II kruga evaluacije Konvencije Savjeta Evrope o trgovini ljudima od strane grupe eksperata zadužene za praćenje njene implementacije GRETA Crna Gora je dobila ukupno 25 preporuka	Smanjen broj preporuka u izvještaju ekspertskega tijela GRETA za minimum 5 % do kraja 2021. godine	Smanjen broj preporuka u izvještaju ekspertskega tijela GRETA za minimum 20 % do 2024. godine

Ključna mjera 4.1: Jačati saradnju i koordinaciju relevantnih institucija i organizacija nadležnih za prevenciju i borbu protiv trgovine ljudima i pružanje pomoći i zaštite žrtvama trgovine ljudima

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implementacije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planiрани izvori finansiranja	Sredstva realizovana/izvori finansiranja	Preporuke za naredni period
4.1.1. Formirati tijelo za praćenje Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2019 -2024. godine	-usvojena Odluka o formiranju tijela za praćenje implementacije Strategije	MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	I Q	Rješenjem Ministra unutrašnjih poslova formirano je Koordinaciono tijelo za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima.	nisu potrebna finansijska sredstva	0,00	
4.1.2. Uraditi poslovnik i godišnji plan rada tijela za praćenje implementacije Strategije za borbu	-usvojen poslovnik o radu i godišnji plan rada	Radna grupa za praćenje implementacije Strategije	I Q	Koordinaciono tijelo za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima je utvrdilo i usvojilo Poslovnik o radu i godišnji plan rada.	nisu potrebna finansijska sredstva	0,00	

	međusobno i saradnji						
--	-------------------------	--	--	--	--	--	--

Ključna mjera 4.2: Jačanje strateških partnerstava i saradnje sa civilnim i privatnim sektorom

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implementacije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planiрани izvori finansiranja	Sredstva realizovana/izvori finansiranja	Preporuke za naredni period
4.2.1. Sprovesti zajedničke aktivnosti na planu podizanja nivoa svijesti javnosti	-broj preventivnih aktivnosti realizovanih u saradnji sa nevladinim i međunarodnim organizacijama	MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, nevladine i međunarodne organizacije	I Q IV Q	MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je tokom izvještajnog perioda u koordinaciji i saradnji sa ostalim institucijama i organizacijama sprovelo aktivnosti koje su imale za cilj informisanje šire javnosti o svim aspektima fenomena trgovina ljudima. U kontinuitetu se sprovodila kampanja "Zaustavimo trgovinu ljudima", koja podrazumijeva emitovanje TV spota "Stop trgovini ljudima", kojim se ujedno promoviše i nacionalna SOS antitrafiking linija (11 66 66). U namjeri da se ukaže na neke od oblika ispoljavanja ove pojave poput: seksualne, radne eksploatacije, prisilnog prosjačenja, sklapanja nedozvoljenih brakova, tokom januara mjeseca 2019. godine realizovan je tv spot koji su zajednički izradili MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima i Ministarstvo kulture i kojim se promoviše SOS putem kojeg svi zainteresovani građani 24 h, besplatno, pozivom sa svih mreža u Crnoj Gori, mogu dobiti sve potrebne informacije u vezi sa problemom trgovine ljudima kao i službama za pomoć. Takođe, tokom 2019. godine u okviru projekta koji Terres des Hommes realizuje u Crnoj Gori i zemljama regiona, izrađen je novi TV spot koji je distribuiran medijskim kućama na emitovanje, kojim se javnosti bližim čine informacije o oblicima eksploatacije kojima su žrtve trgovine ljudima	1500 eura (budžet)	1500 eura (budžet)	

				izložene sa posebnim osvrtom na prisilne i ugovorene brakove i ekonomsko iskorišćavanje djece. Takođe u spotu se promoviše način prijavljivanja eventualne sumnje na izvršenje djela trgovine ljudima kroz vidljivost SOS telefona za žrtve trgovine ljudima 11 6666. Podizanju nivoa svijesti opšte javnosti o ovom problemu doprinijela je i realizacija 6 projekata NVO u oblasti društvene brige o djeci i mladima po osnovu Javnog konkursa „Sprovođenje kampanje za smanjenje potražnje za uslugama žrtava trgovine ljudima“, a za čiju realizaciju je sredstva obezbijedilo Minsitarstvo unutrašnjih poslova			
4.2.2. Obezbijediti sredstva od strane resornih ministarstava za finansiranje projekata NVO u čijem fokusu je borba protiv trgovine ljudima	-broj, opis i iznos dodijeljenih sredstava za projekte NVO koje se bave borbom protiv trgovine ljudima	Svi nosioci aktivnosti	I Q IV Q	U cilju realizacije finansiranja projekata/programa NVO u čijem fokusu je borba protiv trgovine ljudima, u skladu sa Odlukom o utvrđivanju prioriternih oblasti od javnog interesa i visine sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u 2019. godini, Ministarstvo unutrašnjih poslova je opredijelilo 79 280 eura od kog iznosa je nevladinim organizacijama uplaćeno ukupno 52 670 eura za finansiranje ukupno 12 projekata. Odlukom o raspodjeli sredstava za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u oblasti Zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava – zaštita prava Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki za 2018. godinu poslovne oznake br. 01-006-4/18-68 Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je finansijski podržalo 10 projekata /programa. Projekti su se realizovali do kraja 2019. godine. Od navedenih 10 projekata dva (2) projekta se odnose na borbu protiv trgovine ljudima u ukupnom iznosu 32241.00 €.	55 000 eura (budžet)	84 911 eura (budžet)	
4.2.3. Pokrenuti inicijativu kod lokalne samouprave za kreiranje mogućnosti za dodjelu malih grantova lokalnim NVO za realizaciju projekata koji se odnose na borbu	-upućena inicijativa lokalnim samouprava ma	MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, lokalna samouprav a	I Q IV Q	Inicijativa pokrenuta kroz realizaciju tri obuke namijenjene predstavnicima lokalnih parlamenata iz južne, centralne i sjeverne regije Crne Gore.	nisu potrebna finansijska sredstva	0,00	

protiv trgovine ljudima							
4.2.4. Organizovati radionice za predstavnike kompanija koje djeluju u turističkoj djelatnosti o primjeni principa Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu	-sprovedene 3 jednodnevne radionice za turističke poslenike o zaštiti djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu	Ministratstvo održivog razvoja i turizma, MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	I Q IV Q	Sprovedene dvije jednodnevne radionice za turističke poslenike o zaštiti djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu, za predstavnike turističke privrede iz centralne i južne regije Crne Gore.	1 500 eura (budžet)	1 300 eura (budžet)	
4.2.5. Organizovati sastanke sa menadžmentom hotela u cilju kvalitetnije primjene Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu	Broj realizovanih sastanka za sjeverni, centralni i južni region	Ministarstvo održivog razvoja i turizma, MUP- Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	I Q IV Q	Održano je 10 sastanaka sa menadžmentom hotela sa ciljem što bolje organizacije obuka o primjeni Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu a u narednom periodu	Nisu potrebna dodatna budžetska sredstva	0,00	

Aktivnost	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Period implementacije	Status realizacije	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planiрани izvori finansiranja	Sredstva realizovana/izvori finansiranja	Preporuke za naredni period
4.3.1. Sprovesti zajedničku kampanju za četiri države	Realizovana kampanja	MUP- Nacionalna kancelarija za borbu	IV Q	U okviru projekta pod nazivom „Unapređenje pružanja usluga i podizanja nivoa svijesti u sprečavanju trgovine ljudima u zemljama Balkana: Albaniji, Makedoniji, Crnoj Gori i Kosovu“, koji je	3 000 eura (donacija)	6 500 eura (donacija)	

regiona (Crna Gora, Albanija, Kosovo i Makedonija) za podizanje svijesti šire javnosti o fenomenu trgovine ljudskim bićima		protiv trgovine ljudima		finansiran od strane State Department-a kroz J-TIP program, a koji realizuje SOS Niksić, tokom 2019. godine izrađen je TV spot koji se promovisao u svim zemljama korisnicama projekta, kojim se javnosti bližim čine informacije o oblicima eksploatacije kojima su žrtve trgovine ljudima izložene sa posebnim osvrtom na prisilne i ugovorene brakove i ekonomsko iskorišćavanje djece. U Crnoj Gori spot se emitovao na šest televizijskih i tri radio stanice u Crnoj Gori. Pored toga, realizovala se kampanja na nivou zajednice putem različitih info materijala kao sto su: čaše, cegeri, pernice, reazglednice. Info materijal se dijelio po romskim naseljima u Nikšiću, Podgorici - Koniku i u Tuzima. Info materijal je distribuiran i po osnovnim i srednjim školama. Ova kampanja se promovisala i putem društvenih medija: Facebook, Instagram, Twitter.			
4.3.2. Aktivno učešće svih nosilaca aktivnosti na Strategije regionalnim i međunarodnim sastancima	-broj zaključenih sporazuma o saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima - broj realizovanih zajedničkih projekata - broj predstavnika - broj učešća na međunarodnim skupovima -veća informisanost međunarodne javnosti o aktivnostima Crne Gore koji se ulažu na planu borbe protiv	Svi nosioci aktivnosti	I Q IV Q	Tokom 2019. godine predstavnici MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima i drugih nadležnih organa su učestvovali u realizaciji dva regionalna projekta: ➤ „Unapređenje pružanja usluga i podizanja nivoa svijesti u sprečavanju trgovine ljudima u zemljama Balkana: Albaniji, Makedoniji, Crnoj Gori i Kosovu“ (Terre des Hommes) i ➤ „Sprečavanje i suzbijanje trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu“ (MARRI i GIZ). Predstavnici MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima učestvovali su u radu značajnijih međunarodnih skupova sa ciljem predstavljanja državne politike borbe protiv trgovine ljudima, razmjene iskustava i primjera dobre prakse u borbi protiv ovog fenomena, kao što su: - II regionalni sastanak na temu: „Prevencija trgovine ljudima u lancima snabdijevanja kroz mjere i radnje koje preduzima Vlada“, koji se u organizaciji OSCE održao u Atini, 29-31. januara; - studijska posjeta SAD koja je realizovana u periodu od 24. marta do 02. aprila 2019. godine u organizaciji Ambasade SAD u Crnoj Gori; - regionalni sastanak “Jačanje nacionalnih i regionalnih kapaciteta za suzbijanje trgovine	20 000 eura (budžet)	20 000 eura (budžet)	

	trgovine ljudima			ljudima u svrhu prinudnog kriminaliteta na prostoru jugoistočne Evrope”, koji je održan u organizaciji Nacionalne agencije za borbu protiv trgovine ljudima Rumunije, Ministarstva evropskih i spoljnih poslova Francuske i UNODC-ija u Bukureštu, 3-4. aprila 2019. godine; - 19. konferencija OEBS-ove Alijanse za borbu protiv trgovine ljudima pod nazivom „Korišćenje tehnologije za borbu protiv trgovine ljudima: Pretvaranje mane u prednost“ koja je održana 8-9 aprila 2019. godine u Beču; - regionalni skup u okviru projekta „Sprečavanje i suzbijanje trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu“, koji je u organizaciji MARRI i GIZ održan u Skoplju, 17-19. juna; - IX sastanak Radne grupe Konvencije Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (UNOTC) na temu borbe protiv trgovine ljudima, koji je u organizaciji Kancelarije UN za drogu i kriminal održan u Beču u periodu od 9-11. septembra 2019. godine; - regionalna konferencija pod nazivom "Zajedno možemo, borimo se protiv trgovine ljudima", koja je u organizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova Albanije, u saradnji sa regionalnim programom GIZ-a, pod nazivom „Prevencija i suzbijanje trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu (Pakt)“, održana u Tirani, 30. oktobra 2019. godine; - studijska posjeta institucijama zaduženim za borbu protiv trgovine ljudima Republike Sjeverne Makedonije koju je organizovala Međunarodna organizacija za migracije (IOM), u okviru projekta „Jačanje kapaciteta nacionalnih institucija Crne Gore za borbu protiv krijumčarenja ljudi i trgovine ljudima“, koji finansira IDF, Razvojni fond IOM-a, 25. - 26. novembra 2019.godine. Predsjednik Višeg suda u Podgorici, dvoje sudija iz viših sudova, kao i predstavnik Vrhovnog suda Crne Gore, učestvovali su u studijskoj posjeti, koju je organizovala Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici, u periodu od 25.marta – 2. aprila 2019. godine, sa ciljem razmjene iskustava u borbi protiv trgovine ljudima. Tokom posjete održani su sastanci sa predstavnicima različitih američkih			
--	---------------------	--	--	---	--	--	--

				institucija koje su uključene u proces borbe protiv trgovine ljudima. U organizaciji Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu organizovan seminar na temu: Trgovina ljudima u Budvi od 02-04. oktobra, prisustvovao 1 specijalni tužilac. U organizaciji Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu organizovana Obuka na temu organizovani kriminal sa akcentom na trgovinu ljudima u Cavtatu od 15-19. aprila, prisustvovala 2 specijalna tužioca. U Skoplju 29. oktobra organizovan seminar na temu: Jačanje regionalne saradnje u istragama krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, prisustvovala 2 specijalna tužioca.			
4.3.3. Sprovesti aktivnosti kako bi se osigurala kvalitetna implementacija potpisanih bilateralnih protokola/sporazuma o saradnji (Kosovo, Makedonija, Albanija)	-broj i vrsta sprovedenih aktivnosti	MUP – Nacionalna kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	IV Q	MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je pružalo kontinuiranu podršku u implementaciji projekta pod nazivom „Unapređenje pružanja usluga i podizanja nivoa svijesti u sprečavanju trgovine ljudima u zemljama Balkana: Albaniji, Makedoniji, Crnoj Gori i Kosovu“, koji je finansiran od strane State Department-a kroz J-TIP program, a koji realizuje SOS Niksić. Jedan od glavnih ciljeva ovog projekta je uspostavljanje funkcionalnog mehanizma transnacionalne saradnje u cilju identifikacije zaštite i prijavljivanja žrtava/potencijalnih žrtava trafikinga korišćenjem objedinjenih standardnih operativnih procedura (SOP-ova) u cilju transnacionalne saradnje i upravljanja predmetima u pogledu zaštite žrtava/potencijalnih žrtava trgovine ljudima, sa posebnim fokusom na djecu iz Albanije, Kosova, Makedonije i Crne Gore. U okviru ovog projekta tokom 2019. godine dat je doprinos izradi novog TV spota koji se promovisao u svim zemljama korisnicama projekta, kojim se javnosti bližim čine informacije o oblicima eksploatacije kojima su žrtve trgovine ljudima izložene sa posebnim osvrtom na prisilne i ugovorene brakove i ekonomsko iskorišćavanje djece. Ministarstvo unutrašnjih poslova/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je koordiniralo aktivnostima u cilju reapatrijacije dva maloljetna lica rođena u Crnoj Gori koja su na teritoriji Kosova identifikovana kao žrtve trgovine ljudima, u skladu	2 000 eura (1000 budžet, 1000 donacija)	2 000 eura (1000 budžet, 1000 donacija)	

				sa jedinstvenim SOP-ovima za transnacionalno upravljanje predmetima.			
REALIZOVANO		DJELIMIČNO REALIZOVANO		NEREALIZOVANO			

Tabela broj 1: Stepen realizacije po strateškim oblastima

STRATEŠKA OBLAST	REALIZOVANO	DJELIMIČNO REALIZOVANO	NEREALIZOVANO	UKUPNO
Prevenција trgovine ljudima	21	2	0	23
Zaštita žrtava trgovine ljudima	10	1	1	12
Odgovor krivičnog pravosuđa/krivič no gonjenje	6	1	0	7
Partnerstvo, koordinacija i međunarodna saradnja	12	1	0	13
UKUPNO	49	5	1	55

PREPORUKE

Uprkos uspješnoj i posvećenoj realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2019. godinu i dalje postoje određeni izazovi i oblasti koje se mogu unaprijediti.

Prevenција trgovine ljudima

Porebno je nastaviti sa preventivnim edukativnim aktivnostima usmjerenim na kategorije koje su identifikovane kao grupe u riziku u cilju otklanjanja mogućnosti da postanu žrtve nekog od oblika izvršenja krivičnog djela trgovine ljudima. Takođe, potrebno je nastaviti sa sprovođenjem kampanja usmjerenih na podizanje nivoa svijesti javnosti u odnosu potencijalne korisnike usluga žrtava. Istovremeno, neophodno je nastaviti sa sprovođenjem kampanja namijenjenih široj javnosti i ciljanoj javnosti sa ciljem jačanja svijesti i otpornosti u odnosu na fenomen trgovine ljudima, bezbjedno korišćenje internet komunikacije i društvenih mreža. Takođe, potrebno je nastaviti sa sprovođenjem ciljanih kampanja posebno u romskim i egipćanskim zajednicama u smislu jačanja njihove otpornosti i suzbijanja pojava sklapanja ranih ugovorenih brakova i prosjačenja.

Potrebno je nastaviti u kontinuitetu realizovati kampanje koje će učiniti bolju vidljivost SOS telefona za žrtve trgovine ljudima.

Usljed kadrovskih promjena u institucijama te promjena trendova trgovine ljudima potrebno je nastaviti sa organizovanjem sistemskih obuka za predstavnike svih institucija uključenih u borbu protiv trgovine ljudima koji bi bili usmjereni na prevenciju, prepoznavanje potencijalnih žrtava, inicijalno upućivanje, zaštitu, krivično gonjenje i reintegraciju.

Zaštita žrtava trgovine ljudima

U cilju stvaranja prostora za kvalitetniju identifikaciju potencijalnih žrtava trgovine ljudima potrebno je i u narednom periodu sprovoditi pojačane operativne aktivnosti na istraživanju pojava: sklapanja nedozvoljenih brakova, prosjačenja djece na ulicama, u krugovima prostitucije u turističkim područjima, uključujući luksuzna turistička naselja, kao i među ilegalnim migrantima i strancima koji traže međunarodnu zaštitu, kontrolu privremenih boravaka stranaca, komunikacije putem interneta i sumnjivih poslovnih ponuda. Od posebnog je značaja jača kontrola ugostiteljskih objekata, hotelskih i drugih turističkih naselja, kazina, restorana kao i objekata koji zapošljavaju sezonsku radnu snagu uz izricanje rigoroznijih sankcija za one koji krše prava zaposlenih.

Uočena je i potreba za daljim jačanjem stručnih kapaciteta Tima za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima.

Neophodno je nastaviti i sa finansijskom podrškom licenciranim pružaocima usluga smještaja žrtava trgovine ljudima u skloništu-prihvatilištu.

Odgovor krivičnog pravosuđa/ krivično gonjenje

Uočena je potreba za uspostavljanjem jače saradnje sa Odsjekom za suzbijanje privrednog kriminala i Sektorom za sprečavanje pranja novca koji funkcioniše u okviru Uprave policije u smislu sprovođenja kriminalističke i uporedne finansijske istrage, te jačanje njihovih kapaciteta u prepoznavanju povezanosti trgovine ljudima sa krivičnim djelima pranje novca, korupcija i opsegom mogućnosti koju ovakav model može imati u prikupljanju materijalnih dokaza za njegovo procesuiranje. Takođe, potrebno je organizovati što više specijalizovanih obuka za predstavnike policije i tužilaštva u vezi oduzimanja imovine stečene kriminalnom djelatnošću.

Istovremeno potrebno je unaprijediti istraživanje slučajeva dječijeg prosjačenja na način što će se, umjesto na roditelje djece, dodatna pažnja usmjeravati na identifikaciju organizovanih kriminalnih grupa uključenih u organizovanje i profitiranje od dječije eksploatacije, kao i slučajeva prisilnih dječijih brakova.

Takođe potrebno je raditi na jačanju stručnih kapaciteta predstavnika istražnih organa u odnosu na suzbijanje zloupotrebe modernih tehnologija u kontekstu trgovine ljudima.

Partnerstvo, koordinacija i međunarodna saradnja

Identifikovano je da postoji potreba za nastavkom uspostavljanja saradnje sa zemljama porijekla žrtava trgovine ljudima koje su identifikovane u Crnoj Gori, ali i dalje inteziviranje saradnje sa zemljama Evropske unije.

Takođe, potrebno je jačanje postojećih i razvijanje novih mreža saradnje između profesionalaca i organizacija civilnog sektora koji djeluju na polju borbe protiv trgovine ljudima u cilju razmjene iskustava i primjera dobre prakse i aktivno učešće u svim regionalnim i međunarodnim inicijativama na ovom planu.